

164 138
Cine nu scie striga
Cetéscă cartea asta,

adecă:

CHIUITURI

de care strigă feciorii în joc,

adunate din popor de

Ion Pop Reteganul

BCU Cluj / Central University Library Cluj
și date poporului

de

A. Todoran
tipograf.

GHERLA

Tiparul, editura și proprietatea tipografiei „Aurora“ A. Todoran

1891.

Cine nu scie striga
Cetéscă cartea asta,

adecă:

CHIUITURI

de care strigă feciorii în joc,

adunate din popor de

Ion Pop Reteganul

BCU Cluj / ~~și date~~ ~~poporului~~ Library Cluj

de

A. Todoran
tipograf.

GHERLA

Tiparul, editura și proprietatea tipografiei „Aurora“ A. Todoran

1891.

În loc de precuvântare.

Cum jocabă Românul ?

Étă o întrebare la care aş răspunde numai decât, dacă nu mi s'ar impune alte două întrebări: jocabă Românul bucuros? și dacă da: când jocabă el?

Voiu răspunde decî scurt și lămurit, pe rînd, la tóte trei întrebările acestea; și adecă:

1. Românul jocabă bucuros, când e de jucat, căci când aude sunetul ceterei orî fluierului îl furnică prin tóte vinele. El este un popor athletic, nedispus spre moliciune, tot e voiă bună, când îl lasă cât de cât necasurile vieței. Din mișcările lui cele elastice și sigure, se vede că el trebuie se fie, precum și este, un bun și pasionat jucător. Apoi măi adăogând, că este poet dela fire, trebuie se fie unic în feliul seú și în joc. Așa și este, precum ne vom convinge îndată.

Dar ce credeți, cine învétă pe Român a juca? Are și el măestrii de joc, la cari se le plătéscă, bună óră cum fac așa numitele clase civilisate ale altor némurî? — Feri Dómné! La el jocul e jucărie, care o învétă — ca și alte deprinderi — din copilăria, âmblând pe câmp

la vite și în serile iernei în șeșători. Acolo cercă fii Românului soiuri diferite de figuri, sărituri și învărtituri, cari trebuie se mērgă după tactul musiceī, fie musica cât de primitivă, dacă nu ceteră orī cimpoi, baremī o trișcă. Așa cei micī, imitând pe cei mari, își însușesc jocul, care apoi mai târziu, îl dau cu drept de moștenire urmașilor lor. — Băiații și băiatele nōstre încă n'aū terminat bine scōla și sciū deja mai tōte jocurile, apoi

2) la șeșători, la clăci, la nunți, la nedei, la sērbători, în dumineci, la prinderile de post, la cules de vii, la dusul cununei, cântă și jōcă, și jōcă și cântă. În zile de sērbători, când țice dipla și se adună tineretul, chiar și cei ce preste sēptemână nu s'aū aflat chiar bine prind putere, căci :

Când îi ței de sērbătōre
Nici capul nu mē dōre ;
Când îi țiea lucrului
Vinem bōlă trupului!

Și la astfel de privilegii nu jōcă numai tinerii, că altcum nu se iscodea strigătura :

Cât îi baba de bētrână,
Când aude cetera
Pune ruje la ureche
Și-ar juca cât șepte fete,

La jocurile tineretului: în dumineci, în sērbători, la bere, la dusul cununei, jōcă mai numai tineretul, feciori și fete, dar la nunți, la clăci, ș. a. jōcă și cei bētrâni, chiar moșnegi

de multe ori, numai cât sciți ȕicătórea: plóia de diminéȕa și jocul vîjilor nu ține mult, ori de ține — ține trei ȕile.

Acum se venim la a 3-a întrebare, care-ı pusă chiar în fruntea acestuı tractat :

3) Cum jócă Românuł ?

Românuł jócă frumos, cu foc, cu tact, cu cumpêt și tot iuind după cum ȕice musica. De aceea dacă ici cólea se ivesce câte unul care nu póte ținé cu mulțimea, îndată-și aude strigătura :

Sai în sus și vină-n jos
Și ȕi c'ai jucat frumos!

Ér dacă o păreche óre care, un fecior și o fată, nu țin tactul în joc, de loc și-o aud :

Utați-ve la ești doi
Cum piséză de oloı!

Dacă musicantuł nu-și scie bine măestria, Românuł îl înfruntă poeticesce în strigături, ca :

»ȕi țigane
Că-tı dau carne!

Orı

ȕi țigane una, dóuě,
Că mi-am prins drăguță nóuě.

Ér dacă țiganuł (că musicanții de regulă sunt țigani, numai fluerașiı sunt din junı de-ai nostri) dacă țiganuł nu scie ori nu vrea se ȕică

maï bine, atunci de loc și-o aude tot în cântec,
după melodia ce el o țice :

Ți țigane până-ți spui
Orî puneți cetera-n cuiu !«

La acestea, un alt flăcău maï cuminte, maï
așețat, respunde tot iuind :

De cât c'o ceteră rea
Maï bine cu gura mea ;
Cetera le și greșesce,
Gura mea le potrivesce ;
Cetera-î dintr'o scândură,
Gura mea țice singură ;
Cetera-î o dógă rea,
Gura mea țice cum vrea !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cântecile acestea ce le strigă feciorii după
musică, în decursul jocului, se țic : strigături,
iuituri, chiuituri și descântece. Și de astfel de
cântece sunt împreunate tóte jocurile Românilor,
căci Românul țice : »nu juca ca muții! și :

Cine jócă și nu strigă,
Facă-i-se gura strîmbă !

și :

Cine nu sci iui
Nu vină-a ne-ngăimăci !

și :

Cine nu sci descânta,
Nu vie a-ne împedeca !

Aşa dară sciți cum jocă Românul? El nu jocă tăcând, ca mușii, ci iuind, descântând, strigând, ca voiniciii, că dór îi voinic!

Ei, óre strigă Românul în joc numai de clacă, se nu tacă? Este acesta un obiceiú fără nici un înțeleș?

— Nu, Românul în cântecele ceste scurte, ce le iuiesce jucând, își descarcă inima, își arată simțemintele, ici unul șatiriséză pe altul căci nu scie juca :

Așa sare badea-n sus
Ca și un puiuț de urs!

Cólea unul face frumosul drăguței sale :

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Dragu-mi cu cine joc
Că mirós'a bosuioc!

Dincolo altul satiriséză pe o fată leniósă :

Lesne-a fi mândra frumósă,
Podu-i țese podu-i cóșă...

Cólea muștră pe un bețiv :

Cu bărbatul bėutor
Nu maĩ faci pită-n cuptor...

Și așa, și tot așa, fie care-și spune — iuind în joc — tainele inimei sale, cât le poți vedé în inimă ca într'o oglindă, căci Românul sătean, țeranul, nu scie viclenșug, el nu cugetă una și se ȃică alta, cum fac unii domni aí acestuĩ véc.

Din miile de iuituri, cu cari împodobesce poporul nostru jocul, pun câte-va sute pe hârtie și — la rugarea domnului Andrei Todoran tipograf în Gherla, i le dau se le tipărescă în broșurele pentru tineretul nostru, care știu că le-a primi cu bucurie, căci sunt ale sale dintru ale sale.

Cine ar vrea se scie mai multe, se vină la mine că-l învăț bucuros, numai se scie ceti de acasă. — Apoi:

Cinste și omeniă!
Dragoste și voiă bună!
Sănătate și bucate,
Și bani de cheltuélă

vă poftesce al vostru credincios frate

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Rodna veche, 1 Mărțișor 1891.

Ion Pop Reteganul,

dascăl la copii ceî micî de Român.

1.

Acela-î năcăz-năcăz
Care de micuț l'a-î tras ;
Acela-î urît-urît
Cu care mânâncî din blid!

din Reteag.

2.

Adă Dómne luna-n nor
Să vină cine mi dor ;
Adă Dómne luna-n prag
Să vină cine mi drag.

din Bănat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Albă-î lelea ca și cașul
Și se ține cu nănașul,
Și-o cunosc pe cingători
Că pierе după feciorî.

din Reteag.

4.

Alele! mergând pe drum
Bătrânețele m'ajung.

de pe Someș.

5.

Am un drăguț tare drag
Îl poți pune și jurat
Și ciuhă din sus de sat ;
Hei, serac drăguțul meu,
Îl poți pune și birău,
Și ciuhă din sus de tēu!

din Reteag.

6.

Am un drăguț cât un ied
Secerând în holdă-l pierd;
Nu știu ce i-aș da se crească,
Țipal'aș în câmp se pască

de pe Someș.

7.

Am aușit din bătrâni
Că nu-î bun gardul de spinî
Nici copila din vecini;
Gardu-î bun de scânduri late
Și copila de departe.

din Bucovina.

8.

Am un bade dus departe
Multe ape ne desparte,
Nu-l aduce Ddeu
Nici la bine nici la rău.

BCU Cluj / Central University Library Cluj din Maramureș.

9.

Am avut un mare bine
Și mi l'a mâncat un câne.

de pe Someș.

10.

Ardă focul pe socrul
Mult păzi cu-adaosul
Până-mi mâncă paosul.

din Lăpuș.

11.

Ardă-mi-te focul spată
Că totă-mi faci pânza spartă;
Și te-ar fi trăsniț răsboiū
Că-mi faci pânza lătunoī!

din Reteag.

12.

Ardă-l focul pe badea
Cum mi-a mă rupt inima,

Că mi-a rupt'o chiar în dece
Până-î lumea nu-mi mai trece.

de pe Têrnave.

13.

Arđă-te focul om drag
De mână mă ducî la iad.
— Ba eũ nu te duc de mână
Că tu vii de voiă bună.

de pe Someș.

14.

Arđă-te focul gândac
Mi-ai mîncat frunđa din fag
Și pe omul cel mai drag.

de pe Cîmpie.

15.

Arđă-te focul necaz
De copil tiněr te-am tras,
Te-oi mai trage pân-odată
Și-apoi te-oi lăsa-n sĕcătă.

de pe Cîmpie.

16.

Arde lumina pe mėsă;
Cine mi drag nu-î acasă;
Arde luminița bine
Cine mi drag nu mai vine!

din Reteag.

17.

Arđă-te focul necaz
De tiněr copil te-am tras
De te-oi trage, cât te-am tras
Tu-mi puî pânza pe obraz.

din Reteag.

18.

Aruncă-te moș bĕtrân
Că la iĕrnă ți-om da fĕn

Că de nu ti arunca
Nici paie nu-î căpăta.

din Bârgău.

19.

Ardă-te focul urît
Rea bôlă eşti pe pământ
Bôlă fără credământ
Că nimica nu te dore
Numai te uscî pe picióre.

din Reteag.

20.

Asta-i mândra cea de-atunci
Care da paie la junci
Şi la voinici buze dulci;
Asta-i mândra cea de-apoi
Care da paie la boi
Şi la voinici buze moi!

din Bănat.

21.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Astă véra pe săpat
Şapte fete-aū degerat
Dar eū sciū un meşteşig :
Tótă véra nu mi frig,
Cu cisme şi cu cojoc
Pe vătruţă lângă foc.

de pe Câmpia.

22.

Asta-î fata omului,
Norocul feciorului:
Norocu-î destul de rău,
Că fecioru-î nătărău,
Hei, şi fata-î somnurosă
Şi fecioru-î rău de cósă.

de pe Someş.

23.

Asta n'am gândit'o eū,
După bine s'ajung rău;

Nică se nu gândescă nime
După rău s'ajungă bine.

de pe Mureș.

24.

Așa ȃice popa nost,
Nu mergeți la fete-n post ;
Preutésa ȃice așa :
Mergeți feciori cât îți vrea,
Haidați și la fata mea.

din Reteag.

25.

Asta-î mândra, care-o veȃi,
Care ni-o făcut scoverȃi ;
Dați s'o scótem și din munte
Dór ne face și plăcinte !

din Reteag.

26.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aséră fuseiú la fete,
Dumneȃeu sfântul mă ierte,
Pentru că le sărutaiú
Póte că m'a duce-n raiú,
Și eú cred că-n raiú m'a duce
Că li-a fost guriȃa dulce.

din Bănat.

27.

Așa-î omu-ntre streiní
Ca și pomu între spiní ;
Spinu cresce-n lung și-n lat
Pomul rămâne uscat.

din Rodna.

27.

Așa-s mamă de streină
Apa-î mare, nu mă mână ;
Așa-s mamă de sëracă
Apa-î mare nu me-nécă,

Nu s^u-ndur'a m^e 'neca
M^e vede strein'aşa.

din Uriul de sus,
l. Reteag.

29.

Aşa-mⁱ vine un dor şi o jele
Unde-am fost şi unde-oⁱ mere?
Aşa-mⁱ vine un dor şi un plâns
Unde-am fost şi ce-am ajuns!

din Bârgău.

30.

Astăvéră n'a fost véră
Fără numai foc şi pară
De m'a ars la inimiórá;
Frunďă verde şi una,
De-a fi şi la véră aşa
Ce-a fi cu inima mea?

din Reteag.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aşa jócă b^etrâniⁱ
Când înfloresc căliniⁱ
Căliniⁱ se scutură
B^etrâniⁱ se satură
Căliniⁱ s'a^u scuturat
B^etrâniⁱ s'a^u săturat
De trăit şi de jucat.

din Bârgău

32.

Astăvéră la Ispas
Eram tinerel şi gras
Écă-m^e la ce-am remas
La trudă şi la necaz.

din Bârgău.

33.

As^eră pe vremea ciniⁱ
Când treceam gardul cu spiniⁱ
M'amuţa mândra cu câniⁱ;

M'amuța și nici prea
Că scia că vin la ea.

din Bârgău.

34.

Atuncea-mi cântă tu cuce,
Când p'al meu bădiț l'or duce;
Și-atunci cântă și tu țarcă
Cându-i vedea că-l îmbracă;
Și-atunci cântă și tu cióră,
Când vei vedea că mi-l jóră.

din Reteag.

35.

Auđi bade — ba nu tu,
Te sărut — dar nu amu,
Te sărut — și nu pe tine,
Când am vreme-am pe cine.

de pe Câmpie.

36.

Auđit am o minciună
Că Mureșu-i apă bună,
Cin' bea din el se cunună,
Ha! mândră se bem și noi
Să ne luăm amêndo!'

de pe Mureș.

37.

Bade, de drăguța ta
Rîde lumea și țera,
Că la față-i ca mórtea
Și la ochi-i ca mâța,
Pêru-i sbóră
Ca la cióră,
Dinții mari
Ca la măgarî. . .

Din Giurgesci.

38.

Badea-i voinic și se ține,
Sêrăcia-l pune bine;

Nu te uita bade mândru
Că la tine nu-mi stă gându,
Că gându și de mi-ar sta
Măicuța mea nu m'ar da.

din Sânc

39.

Bădiță de dragul tēu
Tóte mor bróscele-n tēu
Cu vreme-oī muri și eū!

din Retez

40.

Bade, de vrēi a venī
Vino nu mē 'ncelui
Că ȑo-nceluită-s eū
Că cot tot în drumul tēu!

din Bihari

41.

BCU Cluj / Căminul de Cultură și Artă
Badea meū cel de demult
L'o cerut dracu-mprumut
Dar io i l'am dat de tāt
Că nu-mī trebe se-l mai vēd ;
Și l'am dat, al lui se fie,
La mine se nu mai vie!

de pe Some

42.

Bădiț cu inima friptă,
Casa nóstră-ī deslipită,
Mumăta de rea-ī vestită ;
Bădiț, bădișorul meū
Casa nóstră-ī pusă răū
Cu ferestrele spre vale
Grija ta dracul o are!

de pe Mureș

43.

Badea bătrān ca și un căne
Incă umblă după mine

Și mă teme nu sciū cui
Și eū nu am baiul lui,
Eū tēneră ca o flóre
El bētrân ca o cicóre!

din Bârgău.

44.

Bădiță cu pěr galbin
Unde te vėd mă leagân
Ca frunđuța de paltin;
Bădiță cu pěr sucit
Șeđi la noi dac'aī venit
Sė te vėdă măicuța
Cu cine-ī șede fata!

din Reteag.

45.

Bade inimă de pétră
Ce nu vii la noi vre-odată?
— Mândră inimă de lemn
Vaī! tu de ce nu me chemi?

din Bârgău.

49.

Bădișor dragostea mea
Te-aș iubi dac'aș putea
Dar uritul urma-mi ié.

din Bârgău.

47.

Bade, cât trăesci pe lume
Nu-ți striga mândra pe nume
Strigă-o flóre de cėpă
Nime se nu te pricėpă,
Strigă-o flóre de vie
Ca nime se nu te scie.

din Bârgău.

48.

Bagă dómne luna-n stele
Sė mă duc unde mi-e gele;

Bagă dómne luna-n nor
Să mă duc unde mi-e dor;
Bagă dómne luna-n cétă
Să mă duc la mândra-n brață.

din Bârgău.

49.

Bate vântu uscă câmpu
Nu rămâne buruiană
Să facem lui badea pénă,
Bade pénă ruşmălin
Lasă-mă să rup un fir.

— Rupe mândro cât îi vrea
Ruşmalin din péna mea,
Rupe mândro și fetesce
Că și eă oă maă juni
Ş-amêndoi tot ne-om iubi.

BCU Cluj / Central University Library Cluj Păucenesi.
50.

Batâte mândrușo bată
Patrușeci de dișe odată
M'ai învățat a iubi
De nu mă pot hodini,
Nice dișua cu lucru
Nice noștea cu somnu.

Grădișce.

51.

Bate vântu ujuesce
Mândra-n sat să odihnesce
Eă afară lângă gard
Lâng'o țagră de feréstă
Lâng'o lele de nevastă.
Ese lotru de bărbat
Cu stavila dela pat
Și mă tae 'n lung și-n lat
Și-mă întrébă ce-am căutat.

din Păucenesi.

52.

Batu-mă gânduri nebune
Să-mi iaŭ cal și arme bune
Să mă duc cu mândra-n lume.

de pe Criș.

53.

Bată-te leliță, bată.
Două zile dup'olaltă,
Nu te bată alte rele
Numai gândurile mele
Că ți-or fi bugăt de grele!

din Selagiu.

54.

Bate dómne și-l usucă
Pe cine-o pus pomî în luncă,
De fac toți rachie multă
De-și uită feciori de muncă
Și nevestele de furcă.

din Bănat.

55.

Bată-te bătutul lele
Ce voinic sdravên te cere
Și tu tot ȳici că nu-î mere.

de pe Someș.

56.

Bate vântul iérba pică,
Dorul mândrei rău mă strică;
Bate vântul, iérba cresce,
Dorul mândrei mă topesce.

de pe Someș.

57.

Bate-mă Dómne cu bâta
Nu mă bate cu urîta!

din Rodna.

58.

Bate-mă dómne se moriŭ
Intr'o grădină cu flori

Unde-s fete și feciori
Doi cu doi de sub suori,
Și bate-mă dómne se zac
Intr'o grădină cu mac
Cu mândra de după cap.

din Reteag.

59.

Bate dómne pe mândra
Cum bate vântul frunđa
Și pe față și pe dos
Până ce-o dobórá jos.

din Bihor.

60.

Bată-te focul gândac
Că-mi mâncași frunđa din fag
Și-mi învățași o omidă
De-mi mîncă frunđa din smidă!
N'o lăsași se créscă mare
Se-mi facă umbră pe vale!

din Năsăud.

61.

Bêtrânețe haine rele,
Rêu mă tem c'oî cădea-n ele!

de pe Someș.

62.

Bêtrânétă, sculă rea,
Vindete-aș de te-aș putea,
N'aș cota pe ce te-aș da
Numai cât te-aș lepăda,
Că-ți înmóie inima
Și-ți scurtézá vieța.

de pe Criș.

63.

Birăița nóstră-î dómná
Până cólea de cu tómnă.
Birăul nostru-î jupân
Până-n postul lui Crăciun.

Bate vântul tuleul
 Hai să țipăm birăul ;
 Pe birău nu l'om țipa
 Că-î bună birăița !

din Bănat.

64.

Bumbură nană bumbură
 Ca prunciî ceî micî din gură,
 Că eū când voiū bumbura
 Tot satul va tremura.

de pe Criș.

65.

Care fată-și lasă satul
 Mânce-o jelea și bănatul,
 Că și io mi l'am lăsat,
 Multă jele m'o mâncat.

din Sălagiū.

66.

Care fete-s mai fudule
 Merg în sat a barabule,
 Merg cu sapa după spate
 Și cu óla după lapte.

din Bărgăū.

67.

Care fete-s mai de viță
 Merg în sat după tărîță,
 Care fete-s mai de soiū
 Merg prin sat a păpușoiū.

din Bărgăū

68.

Când eram la mama fată
 Fuî măéstră și bărbată ;
 Io-mpungeam, mama cosea,
 Frumóse forme făcea.

din Bucova.

69.

Când eram în făgădăū,
 Pân'aveam bani în jașcăū
 Toți îmi điceaū dragul meū ;

De când baniî se gătară :
Ia-l de cap și dă-l afară,
Că nu-î om de trebuiélă.

de l. Blaș.

70.

Când daŭ, Dómne, de vr'un bine,
Toți prietiniî mi-s cu mine ;
Éră dacă scad la rēu
Nu vĕd om în giurul meŭ
Făr numai pe Dĕeŭ.

de pe Secaș.

71.

Când plec mândră dela voi
Plângu-mî ochiî amēdoî ;
Când plec mândră dela tine
Plânge inimuța-n mine !

de pe Mureș.

72.

Când îmi vine mândra-n gând
Mĕ usuc ca frunța-n vĕnt,
Ca frunța curechiului
In postul Sân-Petrului ;
Ca frunța alunului
În postul Crăciunului.

de pe Câmpie.

73.

Când eram la maica mea
Eram puiŭ de rōndunea
Tótă lumea mă iubia ;
De când îs la mama lui
Nici îs pasĕre nici puiŭ
Nici îs dragă nimĕrui.

de pe Someș.

74.

Când tu maică m'ai născut
Nori greî pe ceriŭ s'aŭ făcut ;
Când născuși pe altele
Fu senin ca laptele.

de pe Criș.

75.

Când eram în vremea mea
Ceteră nu-mi trebuia
Ceteram cu gura mea.

din Reteag.

76.

Când eram în vremea mea
Pită albă nu-mi plăcea,
Om frumos nu-mi trebuia,
Dar acum sêrac de mine
Și urîtu-mi prinde bine!

din Reteag.

77.

Când ți-o fi mândruță dor
Fă-mi cămașă de fuior
Și mi-o cósă cu cheițe
Și-o trimete la Bistriță,
La Bistriță-om face o carte
Și-om trimite la Orade,
La Orade-om pune ruji
Și-om trimite-o pân la Cluș.

din Rodna.

78.

Când eram de nu iubiam
Unde mă culcam dormiam,
Dar acum de când iubesc
Nu pot se mă odihnesc,
Durerile din cincî sate
Tóte sunt la mine-n spate.

din Bârgău.

79.

Cântă cucu-n vêrf de fagi
De dragostea celor dragi;
Cântă cucul din moliți
De urgia celor hîdi.

din Marmația.

80.

Cântă puiul cucului
Pe córnela plugului,
Pupęza de pe teleagă
Tot strigă la boi se męrgă.

de pe Someş.

81.

Cântă cucu-n vęrf de nuc
Vine-mi vremea se mę duc;
Ducem'aş şi nu mę-ndur
Sę mę duc numai singur.

din Reteag.

82.

Cântă cucul la făget
Ręmăné-uaí sat sęcret,
Cântă cucu-n męrgutaiu
Ręmănéuaí sat pustiu.

de pe Someş.

83.

Cântă cuce, când ti duce
Sę ne prindem frai de cruce
Că şi eú sunt ducător
Colo-n luna lui cuptor,
Tu-i merge pe sus cântând
Io-i merge pe jos plângęnd.

din giurul Blaşului.

84.

Cântă-mi puiul cucului
Din vęrfuşul nucului
Şi aşa cântă de frumos
De pică frunşele jos,
Şi aşa-cântă de cu jale
De pică frunşa pe vale.

din Sâncel.

85.

Cântă cuce, limba-ţi pice
Prin codru se nu poţi đice;

Cântă cuce limba-ți sece
Prin codru se nu poți trece!

din Bârgău.

86.

Cât trăesci lele pe lume
La feciori nu pune nume,
Că fecioru-î mare câne
Vine séra, te iubescce,
Mere-n sat te povestescce.

de lângă Blaș,

87.

Cătu-î lumea și pământul
Nu-î nimica ca urîtul,
Negru-î, negru și pământul
Dar nu-î negru ca urîtul.

de pe Someș.

88.

Cât âmbra-î și-ncunjura-î
Ca mândra nu căpătaiu
Că î-î portul legănat
Și gura de sărutat.

din Păucenesi.

89.

Cât fu véra de frumósă
Nu prinseiü picior de cósă,
Ci cota-î umbra de grósă
Și pe mândra de frumósă.
Trece vara ca ș'o pâne
Vine iérna ca și-un câne,
Eü trăesc ca vai de mine!

de pe Someș.

90.

Cât am trăit pe lumiță
N'am mai vęđut fel de frunđă
Ca la mândra-n grădinuță;
Batâr ce ger o geréză
Ea-î tot mândră și-î tot créță,
Ca și mândra de istéță.

din Rodna.

91

Câte frunđe sunt în pom
Nu-ı ca urıtul de om
Că-l vıseđi nóptea prin somn;
De te-ntorcı cătră părete
Urıtul tot ți se vede.

din Bănat.

92.

Câte dorurele grele
Tóte-s în lume a mele;
Altul móre de bătrân
Și nu sci doru de cei bun;
Io-s o fată tinerică
Și la dor m'am băgat slugă.

din Sălagiü.

93.

Câte fete-s cu peptare
Tóte-s strımbe de spinare,
Numai mândrulita mea
E dreptă ca secerea.

de pe Someș.

94.

Cătănireăș fără frică
De mi-ar' fi drăguța mică;
Drăguța mi mărișórá
După feciori stă se mórá.

din Chior.

95.

Câte fete-n sat la noi
Tóte-s bune de cimpoi,
Dar fata diacului
De cimpoiul dracului.

din giurul Băieı marı.

96.

Câte mândre mi-am d'avut
Sě se adune ar face un têrg;

Ear pe câte le-am lăsat
Să se adune ar face un sat.

Câte mândre-am avut eū
N'a avut solgăbirăū!

din Rodna.

97.

Câte fete-s cu cercei
Tóte ascéptă se le cei;
Câte fete-s cu mărgel
Tóte-s drăguțele mele,

din munții apusenī.

98.

Câte fete-s cu cojoc
Tóte ascéptă se le joc,
Da jócele bólele
Că mẽ dor piciórele.

din Bârgăū.

99.

Cătă lume-ī pre pământ
Nu-ī ca popa de flămënd,
El ngrópă doi-trei morți
Și ia doispredece zloți.
Și-ți cetesce sfânta carte
Și-ți ia vaca cea cu lapte,
Și-ți cetesce un sārindar
Și-ți ia grâul din hămbar.

din Bârgăū.

100.

Câte bóle mi-am bolit
De tóte m'am mântuit,
Dar de bóla ce-mī bolesc
N'avuī cap se maī trăesc.

de pe Jiu.

101.

Câte mândre-am avut eū
După tóte-mī pare răū,

După una mi-e măi jele
C'a sciut vorbele mele
Și celī bune și celī rele.

din Rodna.

102.

Câte fete sunt p'aici
Tóte-s cu mălaiū pe dinți
Num'a mea dacă-i frumósă
Și-a lăsat mălaiu-acasă,

din Reteag.

103.

Câte ȕile-s într'un an
Atâtea necasurī am!
— Las se fie și se trecă
Că mi-o fost mintea buiacă.

de pe Someș.

104.

Câte ȕile-s într'un an
Atâtea necasurī am,
Ține-mă Dómne un an
Sě pun mâna pe dușman,
De-oī trăi numai o lună
Se-mī trăesc cu voiă bună.

de pe Someș.

105.

Câte mândre m'aū lăsat
Sě le stringī aī face-un sat!
Dar câte mă iubesc érá
Se le stringī aī face-o țéră.

din Bihor.

106.

Câte fete-s pe la noi
Fă-le Dómne tóte oī
Pe mine mă fă păstorīū
Sě le port véra prin florī
Și iérna prin ședătorī!

din Bihor.

107.

Câte stele sunt pe cer
Până-n ȃiuă tóte pier
Numai steaua mândrului
Şede-n vârful muntelui,
Nici suie, nici cobórá,
Gândesci că-î piétra de móră.

din Bârgău.

108.

Câte rele-s pe pămênt
Tóte m'aũ mâncat pe rënd ;
Câte rele-s şi nu-s bune
Tóte m'aũ mâncat în lume,
De m'ar fi mâncat de-odată
De-atuncea m'ar fi gătată.

din Reteag.

109.

Câte flori-s pe rezor
Tóte-mi ȃic se mē însor
Numai flórea de pe laz
Aşa-mi ȃice se mē las
Sē n'aduc mamei necaz.

din Bârgău.

110.

Ce esti mândrá aşa próstă,
Gândesci c'ai eşit din cóstă ?
Şi cu ochii afumaţi,
Gândesci c'ai eşit din brađi ?
Şi cu ochii ruginiţi
Gândesci c'ai belit moliđi ?!

din Marmaţia.

III.

Ce mi drag nu mi urît
De ar fi ca negrul pămênt ;
Ce mi urît nu mi drag
De ar fi ca caşul de alb.

din Reteag.

112.

Cel cu struțul cât o cióră
N'are ce duce la móră,
Cel cu struțul cât o ghinghe
Are mălaiū de și vinde.

din Selagiū.

113.

Ce mi-a fost mai drag pe lume
Ca poteca prin pădure
Și lelea cu ochi de mure?!
Și le-lea cu ochi de mure?!

din Rodna.

114.

Ce folos de tine fată
Că faci pânza tótă spartă,
Pólele care-s pe tine
Nu-s făcute heī de tine,
Că-s făcute, heī din sat
Și le-ntinđi de-a fala-n gard.

din Rodna.

115.

Ce te uiți ba le la mine
Orī gâdescī că nu-mī stă bine?
Uitā-te la mândra ta
Că gâdescī că-ī Marțolea!

din Bârgău.

116.

Cine-o pus numele teū
Parc'o fost pe gândul meū,
Că ție ți-a đis Mărie
Sē-mī fi tu drăguță mie.

de pe Olt.

117

Cine-o făcut dragostēa,
N'o sciut ce va urma,
Că va zdrobí inima.

din Pietros.

118.

Cine nu-î mâncat de rele
N'are ce cânta de jele,
Să me lase se cânt eu
Că m'o mâncat bugăt rău.

din Reteag.

119.

Cin' m'o dat pe min' cătană
N'are ce-și mai da pomană,
Că pomana și-o dat
Când cătană m'o băgat.

de I. Blaș.

120.

Cine-o ȃis focul daina
D'arsă i-o fost d'inima
Cum î-î și-a mea sĕliaca ;
Că n'o ȃis'o nici-de un bine,
Numai de necaz ca mine.

BCU Cluj / Central University Library Cluj din Reteag.

121.

Cine-o făcut drumu-n munte
Dȃeũ se nu-î ajute,
Că sĕ duc cătane multe,
Sĕ duc bune, se duc rele,
Sĕ duc neamurile mele,
Sĕ duc bunĭ și se duc reĭ,
Sĕ duc frăȃiorĭi meĭ!

din Valea Oltuluĭ.

122.

Cine jȃcă și nu strigă,
Facă-i-se gura strĭmbă ;
Cine strigă și nu jȃcă
Facă-i-se gura trȃcă!

de pe Mureș.

123.

Cine n'are-n lume drag
Cătu-ĭ lumea-i tot beteag

Eu sciũ numai de pe mine :
 Cum mi astădî nu mi mîne,
 Cum mi mîni, nu mi alaltă,
 Bine nu mi nici odată !

din Rodna.

124.

Cine crede la fecior
 Tună-l Dómne fără nor ;
 Cine crede la drăguț
 Tună-l Dómne din noruț !

din Bănat.

125.

Cine-nvétă dragostea
 Aibă cap a o purta
 Și minte a o lăsa !

din Bănat.

126.

Cine-n dragoste nu crede
 N'ar mai călca ierba verde,
 Nici verde nici uscată,
 Numai tot în pat se zacă.

din Bănat.

127.

Cine nu sci cei urîtu
 Póte săruta pămêntul ;
 Dar eũ cum l'oiũ săruta
 Că 'mi e acră inima ? !

din Bănat.

128.

Cine-a făcut dragostile
 Mâncei grâul paserile
 Și ovêsul pițigușii
 Și mintea din cap grelușii.

de I. Baia mare.

129.

Cine are num'un dor
 Trăesce mai cu ușor,

Eū am două doruri grele
Dorul meu și al mândrii mele!
din Bârgău.

130.

Cine nu sci dorul ce
Lăsate-ar în drum se pei.
din Rodna.

131.

Cine dracu-o mai vădu
Ciocârlie cu rochie
Șorece cu pělăriă?
din Blaș.

132.

Cine iubesc și spune
Nu-l răbda Dómne pe lume;
Cine iubesc și tace
Rabdă-l Dómne și-î dă pace.
din Reteag.

133.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Cine iubesc și spune
Fă-lū Dómne minune-n lume;
Cine iubesc și lasă
Fălū Dómne minune-n casă!
Reteag.

134.

Cine-o făcut crișma-n sat
Fosta un om blăstămat,
Că de béu și de mēmbēt
Tóte babele mē ved.
din Sâncel.

135.

Cine-n lume a mai vădu
Epure véra cosind
Și găină duhănind,
Epure suind pe scară
Și găină cu țigară?
din Rodna.

136.

Cine aude gura mea
Póte sci, póte vedea,
Că p'acea noi şedea,
Mândru-î locul p'acea
Ducem'oiu şi l'oiu lăsa!

de pe Someş.

137.

Cine-n lume a mai vëdut
Epure véra cosind
Epuróia stringënd fën
Puii după ea greblând?

de pe Someş.

138.

Cine-î mânios pe mine
Créscă-î códá ca la câne
Şi unghită
Ca la mătă,

BCU Cluj University Library Cluj

Cine-î mânios pe noi
Créscă-î córne ca la boi.

din Rodna.

139.

Cine m'aude horind
Gândesce c'am beut vin,
Macar n'am beut nimică
Num'o cupo de palincă.

de pe Someş.

140.

Cine-o-nceput dragostea
N'o sciut ce va urma,
Că va zdrobí inima!

de pe Criş.

141.

Cine mână boii bine
Şi de bea tot mai rămâne;
Cine mână boii rău
Trece pe la făgădău

Și dice că-î vinul rău
Dacă nu-s bani în jașcău.

din Năsăud.

142.

Crișmăriță lată-n șele
Mi-ai mâncat vacile mele
Și viței de sub ele.

de pe Têrnave.

143.

Crișmăriță, lele dragă,
Adă-mi vinu-n glaje négră,
Adă-mi vin de cel mai dulce
C'am drăguță și m'oi duce,
Adă-mi păharul tot ras
C'am drăguță și o las.

de pe Someș.

144.

Crișmăriță dela vamă
Taie-un pui și ne fă zama,
Că de-om mai veni-napoi
Pentru unul ți-om da doi.

din Reteag.

145.

Crișmăriță Anisie
Fă-mi cămeșe de lotrie,
Ce-oî fura tot ți-oî da ție.

din Bihor.

146.

Codrule, când oi muri
Tu cu frunța mi-nvăli.
Codrule codruțule
Lasă-mă sub umbra ta,
Că nimic nu ți-oî strica
Num'o créngă ți-oî taia
Se-mi acáț armele-n ea.

din Valea Someșului

147.

Codrule frunță rotundă
Pice bruma nu te-ajungă,

Că mi-ai ținut când'va umbră;
Codrule, frunđuță lată
Pice bruma, nu te bată,
Că mi-ai fost mamă și tată.

de pe Someș.

148.

Copiliță din Bârgău
Audi'tam că-ți e rău,
Dar nici mie nu-mi e bine
Că nu pot mere la tine.

din Bârgău.

149.

Colo-n vale sub rězóră
Tremură popa se móră
Cu prescura subsuóră;
Și-ar muri și nu se-ndură
C'ar mai róde la prescură.

de pe Someș.

150.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cucu cântă mierla dice:
Nu-ți bea banii mēi voinice,
Că-î ajunge-o cale lungă,
Bin' ți-or prinde banii-n pungă.

de pe Mureș.

151.

Cucule, câne viclean,
Ți-am plătit se-mi cânti un an
Nu mi-ai cântat nici de-un ban.

din Rodna.

152.

Cu bărbatu cât un steag
Fómea dracului ce trag,
Și de fóme aș mai uita;
Dar n'am cu ce me-ncălța.

din Sâncel.

153.

Cui nu is dragi horile
Bată-l serbătorile,
Că pe mine nu m'or bate

Că horesc și di și nópte
Și-oï hori până la mórte
Se-mï horesc horile tóte. din Reteag.

154.

Cucul cântă, mierla ȃice,
Nu-ȃi bea baniï mēi voinice!
Că baniï ȃi-or trebui
La véră când ïi cosi. de pe Someș.

155.

Cui-i voia sē se-nsóre
Tragă cisme în picióre,
Iasă-afară și gândéscă
Cu cine sē se vïjască. de pe Câmpie.

156.

Cu amar și cu necaz
Es rujile din obraz
De-or mai fi și dile bune
Rujile érá s'or pune. de pe Someș.

157.

Cu bărbatul beutor
Nu mai faci pită-n cuptor
Fără mămăligă-n íólă
Și-o mânânci și aceea gólă. de pe Someș.

158.

Cucule, popă sērbesc,
Vino se mē spovedesc
Că nu am multe pēcate
Numai trei cară-ncărcate
Și câte-oï mai duce-n spate. de pe Someș.

159.

Cucule, pénă galbină
Eū mē culc, tu mē légână;
Cucule, pénă surie
Eū mē culc, tu mē mângăie;

Cucule, osuț de pesce
Eū mă culc, tu mă tredește!

din Rodna.

160.

Cucule, de ce nu cânti
Până ce-s fagiî-nfrunđiți
Și iérbă pe sub moliđi?
Cucule, de ce nu tragi
Până ce-î frunđă pe fagi
Și iérbă pe sub copaci?

de pe Someș.

161.

Cucule, pasere mândră
Dute-n pădure și cântă,
Pe cine-î avea mânie
Blastămă-l strein se fie!
Nu trebe mai mare fune
Ca streinătatea-n lume;
Nu trebe mai mare sfară
Ca streinătatea-n țeră.

din Rodna.

162.

Cucule cu pană sură
Grăit'am gură cu gură
Se nu-mi cânti din curmătură
C'a mea inimă nu-î bună.

din Rodna.

163.

Cucule, cucuțule,
Véra vii, véra te duci
Mă mîr iérna ce mânânci?
— Eū mânânc mugurî de tisă
Și mi-e lumea tot deschisă,
Eū mânânc mugurî de fag.
Și trăesc unde mi-e drag.

de pe Someș.

164.

Cu bărbatul bător
Nu mai faci pită-n cuptor
Numai mămăligă-n ólá
Şi aceea-o mánânci gólă,
C'ai mânca-o cu dedulce,
Dar ce are-n crişmă duce.

de pe Someş.

165.

Cu mândruţa ducem'aş
Nu mi-ar trebui nănaş
Nici popă se ne cunune
Numai noi cu vorbe bune.

de pe Someş.

166.

Cui îi trebuie nevoi
Mérgă după věduvoiú,
Cui îi trebuie necaz
Mérgă după om remas.

de pe Someş.

167.

Cântă puiul cucului
In mijlocul codrului,
Şi-aşa cântă de uşor
Leagână frunđa de dor.
Şi aşa cântă deamărit,
Leagână frunđuţa-n rît.

din Sălăgă.

168.

D'amui séră şi ni-om duce.
Mulţămim de gură dulce;
— Mulţămim şi nici prea
Că dóră ni-om mai vedea.

din Biharia.

169.

Dă babo cu bómbele
De-mi gâcesce đilele;
De la Pasci pân la Ispas
Câte necazuri am tras.

din Bănat.

170.

D'auđi lele cucul cântă
Eși afară și-l ascultă;
De ți-a cânta cucul bine
Trage nedejdea de mine;
De ți-a cânta cucul rău
Du-mi-te la făgădău
Și plânge că-î vinul rău!

de pe Someș.

171.

Daina-mi ȃic, daina-mi horesc,
Cu daina mē mântuesc
Del'un făgădău domnesc.

de pe Someș.

172.

Dă dómne mândrei vieță
Cât sēmință-n ierbă crētă,
Dă dómne mândrei noroc
Cât semință-n busuioc.

din Bănat.

173.

Dauar Ddeu se dee
Frunȃa-n plop se nu mai stee
Omul nēcăjit se piee;
Sē trăescă cui îi bine
Sē se sature de lume!

din Rodna.

174.

De-ar sci Dómne cineva
Ce am la inima mea
Ar sta-n loc și s'ar mira
Cum de pot trăi așa?
Ar sta-n loc și-ar socoti:
Dómne, cum mai pot trăi
Prē pământ cu ómenii?

din Reteag.

175.

De-ar sci Dómnne cineva.
Cumú-î la inima mea,
Mult ar sta și s'ar mira
Cum pot trăi cu dēnsa.

din Reteag.

176.

De aici până la mândra
Scurtă mi-a părut calea,
Dar dela mândra-n apoi
Inapoi până la noi
Este-o luncă pustiită
Cu mult urît îngrădită.

din Ungurei.

177.

De-ar fi mândra cum se ține
N'ar mai fi frunză pe spine ;
Dar mândra-î numai cum póte,
Pe spine-s frunzele tóte.

de pe Têrnave.

178.

Decât dup'on ciotolog
Se-mî întórne carú-n stog
Mai bine dup'on sêrac
Numai se-mî trăesc cu drag.

din Reteag.

179.

De n'ar fi feciori în lume
Aî vedea fete nebune ;
De n'ar fi feciori pe sate
Aî vedea fete turbate.

din Reteag.

180.

De când bădița s'a dus
Frunză roșă n'am mai pus
Fără tot frunză negrie
Sê mérgă și ér se viie.

de pe Someș.

181.

De cât la Neamțul cătană
Mai bine-n codru cu pénă,
Că din codru vii acasă,
Din cătane nu te lasă.

de pe Someș.

182.

De-ar fi trăsнит Ddeu
In cap la solgăbirău,
Când o pus péna-n hârtie
De m'o scris la cătănie.

din Reteag.

183.

De-aș ajunge ȃile multe
Să mă duc și eu la munte,
S'aud fagiî vijeind
Și mândra-n frunȃă ȃicând.
Ea să ȃică, eu se cânt,
Să ne trecă de urit.

de pe Jiu.

184.

De-aș trăi cât aș trăi
Fată mare n'aș iubi;
Fata mare se mărită
Io rămân inimă friptă;
D'aș iubi o copiliȃă
Se fiu véra cu drăguȃă
Și iérna cu nevěstuȃă.

din Reteag.

185.

De cât slugă și biriș
Mai bine la oi pe Criș,
Diua cu oile-n fagi
Nóptea cu mândruȃă dragi;
Diua cu oiȃele
Nóptea cu fetiȃele.

din Păucenesă.

186.

De s'ar țese pânza-n baltă
Fără ițe, fără spată,
Fără leac de suveicuță
Ar țese și-a mea mândruță.

din țara Oltului.

187.

De cine mi dor și drag
Nu-mi face tină la prag,
Dar de cine mi urît
Face-mi tină până-n gât,

din țara Oltului.

188.

De-ai fi lele sâmbăta
Rujă ca dumineca;
Dumineca rujă-nvóltă,
Lunea fasole brumată!

BCU Cluj / Central University Library Cluj de pe Someș.

189.

De aș trăi până la tómna,
Se me-nsor se-mi iau o dómna;
— Lasă-le la dracul dómne
Că rabdă bugătă sóme!
Fie dómna și țigană
Nu mai se aibă vigană!

de pe Someș.

190.

De-aș trăi până la tómna
Să me-nsor se-mi iau o dómna;
Dómna n'are buibelev
Are măsa-un lepedeū
Și i-a face buibelev;
Dómna n'are comânac,
Are măsa-un fund de sac
Și i-a face comânac.

din Reteag.

191.

De-ar fi dorul ca dorul,
L'ai purta-n sin ca mărul,
Dar doru-i pasere verdă
Dacă-lū bagī în sin se pierde,
Dar doru-i bucată rea
Nu-lū port la inima mea.

de pe Mureș.

192.

De-a dragul se fi răgută
De-ar fi pușca de cucută
Glónțele de mămăligă
Tăvălite-n unt și-n brânză
Să țină bine la rânză.

de pe Mureș.

193.

De-ai sci bade cum nu scii
Cātu-i de reu a dori,
Ți-ai face din nópte ȃi
Și-ai veni de unde-ai fi.

de pe Mureș.

194.

De când mândră te-am lăsat.
Tu umblí din sat în sat,
Și umblí din mână-n mână
Ca găleata la fântână.

de pe Mureș.

195.

De ar avé pismașii modru
Facem'ar cenușă-n codru ;
De-ar avé pismașii rënd
Facem'ar cenușă-n vânt.

de pe Someș.

106.

De-ai fi mândro lucrátore,
Pre cum esci de beutóre,

Nu te-ai mai băga dătore
Pe sare și pe fuióre !

din Reteag.

197.

De cine mi mie drag
N'am cale și tot în fac ;
Dar de cine mi urît
Am cale și nu mă duc.

din Bârgău

198.

De când a picat jirul
Tot la tine-mi e gândul ;
De când a picat ghinda
Tot la tine-mi e mintea

din Biharia.

199.

De-ar da D.-deu să plóie
Dealurile să se-nmóie
Să rămână numai molu
Cum am rămas eu cu doru.

de pe Someș.

200.

De s'ar lua numai dragi
N'ar mai fi frunđe pe fagi,
Dar să iéu și cei uriți
Și fagiș-sű tot grămădiți.

de pe Têrnave.

201.

De-ai fi lele sâmbăta
Precum esci dumineca
Nu ți-ar perí cânepa
Cea de véră netopită
Cea de iérnă ne-mblătită.

de pe Câmpiă.

202.

De s'ar pasce fetele
Pe cóstă ca caprele

Tótă ziua n'aş lucra
Ci la capre aş âmbra.

de pe Someş.

203.

De aş trăi cât frunza-n viie
N'aş lua-o cu moşie
Să-mi poruncescă ea mie,
C'aş lua fată sĕracă
Când i-oi porunci şi tacă
Şi ce-oi dice eu se facă.

de pe Someş.

204.

De-aş şci cânta ca cucul
Nu m'aş mânca cu lucrul
Ci-aş sbură din créngă-n créngă
Şi-aş căuta lumea de largă;
Ca cucul nu şciu cânta,
Vai şi greu i-î a lucra!

BCU Cluj / Central University Library Cluj de pe Someş.

205.

De când badea mi s'a dus
Negură-n pörtă s'a pus
Şi pe pari şi pe nuia
Şi pe inimióra mea.

de pe Olt.

206.

De-ar fi câmpul floricele
N'aşi trăi cu-atâta jele,
Dar câmpu-i cu tătăişii
Şi trăesc cu multe griji
Că dările se-nmulţesc
Şi n'am bani se le plătesc.

d. l. Baia mare.

207.

Dela noi a treia casă.
Este-o fată şi-o nevestă,

Eu mă duc în butul fetii
Și sărut gura nevestii,
Cu nevasta mă iubesc
Pe fată o celueșc.

d. l. Baia mare.

208.

De m'aș vedea-n făgădău
Crișmăriță ce-aș fi eu!
C'aș da vinul îndulcit
La voinicul necăjit
Și-aș da vinul pipărat
La voinicul supărat.

din Bârgău.

209.

De-ar fi dat de D.-deu
Se se țesă pânza-n tîu
Fără leac de suveicuță
Se țese și a mea drăguță,
Fără iță, fără spată

Să țese și-a mea nevestă

din Bârgău.

210.

De-ar fi dor pre cât urîț
N'ar încăpea pre pământ.
Dar doru-i mai puținel
Și-i plină lumea cu el.

din Reteag.

211.

De m'ar chema Gerasin
M'ar purta fetele-n sin
Da așa mă chiamă Vasile
Nu mă bagă-n sémă nime.

din Rodna.

212.

De când s'a dus bădița
Mi urîță ulița,

Dar urîtu-mî și jocul
Mâncal'ar para și focul.

din Rodna.

213.

De cât pită și slănină
Dela o hósăcă bētrână
Mai bine o cojiță arsă
Dela o fată frumósă

din Reteag.

214.

De când îs mândrele-n țeră
Sémân grâu — secer sēcără,
De când îs mândrele-n lume
Sémân grâu secer tăciune.

din Reteag.

215.

De-ar fi doru ca focu
M'aș aprinde cu totu,
Dar cu cătu-i mai domol
Cu atâta nu mă omor.

din Reteag.

216.

De urît, mâncalar focul,
Mi-am lăsat satul și locul;
De urît mâncal'ar para
Mi-am lăsat satul și țera

din Rodna.

217.

De n'ar fi horile-n lume
Ai vedea fete nebune
Și neveste duse-n lume.

de pe Someș.

218.

De-ar scí omul ce nu sci
Nici afară n'ar eși
Și nici odată n'ar greși.

de pe Someș.

219.

De n'ar fi viță și prun
Omul n'ar mai fi nebun.
Dar vița și prunul este
Omul de se nebunesce.

din Bănat.

220.

De aici până la Brașeu
Nu-i drăguț mândru c'al meu.
Ochii lui ca două stele
Gura lui fagur de miere!

de pe Târnave.

221.

De-ar fi dat de-ar fi lăsat,
Ce mi e drag se fie-n sat ;
De-ar fi dat de D.-deu,
Ce iubesc se fie al meu!

BCU Cluj / Central University Library din Bârgău.

222.

De cine dorul se lăgă
Mâncarea nu-i e de treabă,
Și de mine s'a legat.
Nici aseră n'am cinat,
Nici astară n'oï cina
Până de lelița-oï da.

din Bârgău.

223.

De aici pân la mândrul meu
Nu-î nici deal nu-î nici păreu,
Numai singur dor deal meu ;
Dorul meu bade și-al têu
De s'ar face un pod mereu
Pod mereu preste Brașeu ,
Ca se trecă doi cu doi
Și tu bade pe la noi

din Bârgău.

224.

De-aş fi sciut precum sci
Purtam otravă la brâu
Şi-otrăviam omul de viu;
De-aş fi vădut pre cum ved
Purtam otravă la piept
Şi-otrăviam omul de drept.

din Bârgău.

225.

De n'ar fi ochi şi sprâncene
De păcate nu m'aş teme
Dar ochi şi sprâncene sunt
Pecatele-s pre pământ.

din Bănat.

226.

De jucat aş juca bine,
Dar nu-s pîntenii la mine!

din Reteag.

227.

De jucat aş scî juca
Dar mă mîncă uliţa
Că latră ca meliţa,
Ca meliţa cea stricată
Ca móra neferecată.

din Bănat.

228.

De trei orî era se mor,
De trei orî dracu-i detor;
De trei orî dracu-o muri
Şi odată mă pot plăti.

Din Bănat.

229.

Disa lelea se o joc
Că mi-a lua struţ în clop
Pentru-un struţ de dece graiţe
Nu m'oiu scula de pe laiţă;

Pentru-un struț de-un zlot d'argint
Juca-oî de-a mere-n vânt.

din Selagiū.

230.

Dis'o maica cătră mine
Se nu dau gură la nime
Dară dracul póte face
Sē nu dau la cine-mî place.

de pe Someș.

231.

Di țigane horea mea,
Că ți-oi da din ce-oî avea!
Di țigane
Căți dau carne
C'o murit un cal
In deal
Di țigane di! mă di,
Până ți-or eși ochii!

de pe Someș.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

232.

Dis'a mama că m'a da
După cel cu cetera
El a ȃice, io-î juca
Mam'a sta și s'a uita!

din Reteag.

233.

De aș ști că mor de drag
La fete din ochi nu trag
C'odată un-am ochit
Și de loc o nebunit!

din Sălagiū.

234.

Domnule solgăbirău
Mult umblai în rëndul meū
Sē-mî puî pénă și ceacău
Punele-ai la pruncul teū,
La cel mai mic din belceū (leagân)
din Sătmar.

235.

Dorul meu ș'a lui badea
Eu s'e pot l'aș s'ēmēna
Și frumos l'aș secera.
Și l'aș face stog în prag
Și laș îmblăti cu drag.

236.

Dómne, nu lăsa pedépsă,
La bărbat muiere próstă;
Dómne, nu lăsa osîndă
La bărbat muiere hîdă!

din Bihor.

237.

Dorul meu și-al mândrei mele
L'aș încălța și-n obiele,
Frică mi-e dea mea muiere
Că s'a da-a m'e desculța
Și de dorul mândri-a da.

din Bănat.

238.

Dómne, nu m'e lua-n grabă
C'amu mi-i lumea mai dragă,
Dar nici nu întârđia
S'e m'e urască lumea!

de pe Criș.

239.

Dómne bate pe popa
Că mi-a spovedit mândra,
Nu sciu ce canon ia dat
Că pe mine m'a lăsat!

de pe Someș.

240.

Dorule pe unde șeđi
Și de mine nu mai veđi?
Dorule pe unde-m'i stai
Și de mine nu mai dai? de pe Someș.

241.

Dómne la inima mea
Este un rîu și-o fântânea.
Fântâna-i necaz de mórte
Riul le spală pe tóte.

din Reteag.

242.

Dragile mele de fete
Cum rađimă cel părete
Și mă dóre inima
Că nu se pot mărita.

de pe Someș.

243.

Dragostile și doru
Alea-mbêtrânesc omu,
Dragostile nu-să curate
Și-s cu venin mestecate.

din Păucenesoî.

244.

Dragumi mândro de tine
Mi urît de cin'te ține
Că te ține-n șapte frâne
De nu pot vorbí cu tine.

Păucenesoî.

245.

Draguța mea cea din tăie
Fac'o dracul căpătâie;
Și pe cea de-a dóua óră
Fac'o dracul pod la móră.

de pe Secaș.

246.

Dragimi-să nevestele
Ca la mătă pestele,
Da mi-să mai dragi fetele
Când mișcă sprâncenele.

din Sâncel.

247.

Drăguța ta mîi fîrtate
Tóte ulițele bate
Cu ulcica după lapte ;
Și de vede că-i reu
Tot âmbă cu vigănaă.

din Selagiū.

248.

Draga mea, flóre de munte
Eū ca tine nu vĕd multe,
Draga mea, flóre de șes
Eū ca tine nu mai vĕđ.

din Bărgăū.

249.

Dragu-mi-e carul cu fĕn,
Badea tinĕr nu bĕtrĕn.
Mi drag cerul fără cĕță,
Bădița fără mustĕță,
Cĕnd se-nvață-a stringe-n brațe
Și-a săruta cu dulcĕță.

din Reteag.

250.

Dragostea de unгурóie
Ca și carnea cea de óie,
Cum o puī la foc se móie ;
Ēr dragostea de romĕncă
Ca carnea cea de junincă
Că și domniī o mĕnĕncă.

de la Baia mare.

251.

Dragostile nevesteșcī
De vreī se le ĩmplinescī
Număi de rușine escī,
Că te bagă pe ferești
Și te scot
Pe unde pot.

din Strĕmbul.

252.

Dragostile de nevastă
Te uscă de te fac iéscă
Te bagă-n bôlă cânéscă.

din Reteag.

253.

Dragă mi-e lelea ciocușă
Sufică-n foc, se uita-n ușă
Gura-i plină de cenușă!

din Reteag.

254.

Dragă-mi-e lelea bălaie
Că face bune mălaie,
Că le bagă cu lopata
Și le scóte cu covata
Și le țipă porcilor
De sufletul morților;
Mâncăți porci vă săturați
Pe lelea-o lăudați.

BCU Cluj / Central University Library Cluj din Bârgău.

255.

Draga badei frumușică
Cu roșele din potică
Óre cine ți le-a pus
Că pe frunte n'aũ ajuns ?!

din Bârgău.

256.

Dragostea din ce-ĩ făcută?
Din omul cu vorbă multă
Đice una, đice alta
Și dragostea eacă-i gata!

Urítul din ce-ĩ făcut?
Din omul care-ĩ tăcut;
Đice una, apoi tace,
Veđi urítu-așa se face!

din Reteag.

257.

Dragă mi-e cu cine joc
Că mirós'a bosuioc
De astă véră dintr'un loc ;
Și mi e dragu cu cine sâr
Că mirósă-a calapër
De astăvéră de sub pěr ?

de pe Jiu.

258.

Dragă mi-e lelița mică
Că se suie pe opincă
Și mă sărută cu frică ;
Dragă-mi-e drăguța naltă
Că-mi dă gură preste pórtă!

de pe Someș.

259.

Draga mea și acui te ține
Și-aș dormi-n brațe la tine!
Draga mea și acui te are
Și aș dormi-n brațele tale,
Și ți-as mânca măr din sin
Și din gură-ți-aș bea vin.

din Reteag.

260.

Dragimi-sū copilele
Ca popii prescurile
Și mi-sū dragi cocónele
Ca popii icónele.

din Bârgău.

261.

Dragostea care-i prea mare
Duce-te chiar la pierđare ;
Dar și dragostea cea mică
Face-te bun de nimică.

de pe Criș.

262.

Dragostea de copiliță
Ca mierea din stupiniță,
Dragostea de fată mare
Ca rachia din căldare
De ce-o fierbi de acea-î mai tare!
din Bănat.

263.

Dracul știe ce se fac,
Mi-a picat bădița drag
N'am cămeșă de bumbac
Pe bădița se-lu îmbrac;
Eu i-ași face dintr-un sac;
Sacu-i gros
Badea-i fălos.
din Reteag.

264.

Dute dor
Până e nor
Că decă s'a 'nsenina
Mai departe te-oî mâna.
Dute dor, unde te mâiū
Și te-alină undeți spuiū
La badea la căpâtâiū
Se nu pótă odihni
Până la mine-a veni.

265.

Dute dor și eară vină
Nu ședé-n țeră străină
Dute dor și érá-ntórnă
Nu ședé până la tómnă.

267.

Ducem'aș ca luna-n nor,
Nu mă pot de-al mândrei dor;

Ducem'aș ca stelele
Nu mă lasă mândrele.

din Reteag.

267.

Dute bade n'ai mai fi
Cu mine nu mai vorbi ;
Că ai mai vorbit odată,
Și m'o știut lumea tótă.

de pe Mureș.

268.

Dute urît dela spate
C'oiu lucra și a ta parte ;
Dute urît dela mine
C'oiu lucra și pentru tine ;
Dute urît dracului,
Nu sta proptă gardului,
Și gardului esci urît
Că te vede așa de hîd !

BCU Cluj / Central University Library Cluj de pe Someș.

269.

Dute bade și te culcă
Nu-mi ține umbră la furcă
Du-te și te hodinesce
Că de gură nu-i nedejde.

de pe Târnavă.

270.

Dute acasă tu Mărie
Și te lă pe gămălie,
Dute acasă tu ciupósă,
Și te lă să fi frumósă !

din Sălagiu.

271.

Dute dor și érá vină
Nu mă lăsa așa streină
Că m'ai mai lăsat odată
De m'a știut lumea tótă.

din Bănat.

272.

Dute dor cu Mureşul
Nu-mă mai rupe sufletul ;
Dute dor cu Târnăva
Numă mai rupe inima.

din Blaş.

273.

Dumă Dómne de aicea
Unde-nflóre tãmâia,
Să nu vin până-i lumea ;
Unde-nflóre piperiul
Să nu vin până-i ceriul.

din Bârgău.

274.

Dute dor pe sub rezor
Nu veni pe rítul gol
Că te-a vedé óre cine
Şi-a gândí, că vii la mine.

BCU Cluj / Central University Library Cluj de pe Someş.

275.

Dute dor şi atuncea vină
Când a veni apa lină ;
Dute dor si atuncea-ntórce
Când a veni apa-ncóce !

de pe Câmpie.

276.

Dute bărbate la boi
Calce-te grele nevoi,
Las' sluga se hodinéscă
De ți-e voia se slugéscă.

din Chior.

277.

Ducem'aş ca luna-n nor
Nu măi pot de-a badei dor ;
Ducem'as ca luna-n stele
Numai de badea mi jele.

din Marmaţia.

278.

Ducem'aş nu sciu drumul
Da m'a-nveţa urîtul;
Ducem'aş nu şciu calea,
M'a'nvêţa supêrarea.

din Maramureş.

279.

Dulce-i gura de mirésă
Ca şi bóba de cirésă;
Dulcei gura mirelui
Ca bóba strugurelui.

din Reteag.

280.

Ducem'aş nu şciu calea
Da m'a 'nveţa nevoia
Că-sû soţiă cu dênsa;
Ducem'aş nu şciu drumul
Dar m'a 'nveţa urîtul
Că-sû soţiă cu dênsul.

din Rodna.

281.

Dute dor pe cel isvor
Şi-mî despică molidul
Nu-mî despica sufletul
Şi despică cetina
Nu-mî despica inima!

din Rodna.

282.

Dute fată a surcele!
— Ba eu nu că-mî este lene.
Dute fată a praşcăi!
— Mulţămesc tătucă hêi!

din Bârgău.

283.

Du-mê Dómne şi mă pune
Unde-sû nevestele bune
Şi bărbaţii duşi în lume;

Du-mă Dómne și mă lasă
Unde-î nevasta frumósă
Și bărbatu-î dus de-acasă.

din Reteag.

284.

Eu aici, mândra-ntralt sat,
Ce mai dor împrășciat ;
Eu aici mândra-n Sibiu
Ce mai dor, stare-ar pustii !

din Păuceneșci.

285.

Eu aici badea-ntr'alt sat
Ce dragoste cu bănat ;
Eu aici, lelea-n câmpia
Vai ! ce dragoste pustiă.

din Rodna.

286.

Eu cu dor, lelea cu dor
Trebuini-ar un doftor, Library Cluj
Doftor se ne lecuéscă,
Dorul se ni-lă potoléscă.

din Bănat.

287.

Eu de aici mă duc cu dor
Cum mere luna prin nor ;
Eu de aici mă duc cu jele.
Cum mere luna prin stele.

din Reteag.

288.

Eu mă duc la crișm' a bea
Furca vine-n urma mea ;
Eu m'ascund după părete
Cânele de fus me vede.

de pe Someș.

289.

Eu mă duc codru rămâne
Plânge frunța după mine,

Poți-mă frunză cânta
Că io-î trece Dunărea
Și podul la Italia
Și altul nu mi afla ;
Poți-mă frunză hori
Că altul nu mi găsi.

din Rodna.

290.

Eu mă duc, codrul rămâne
Plânge frunza după mine
După cine-oî plânge eū
Dac'oî da de ceva rău ?

din Bihor.

291.

En' uită-te la esti doi
Cum piséză de oloî,
Să olóie verdele
Să mânânce fetele.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

din Chior.

292.

Fă-mă Dómne ce mi face,
Fă-mă Dómne pic de lapte
La-mpératul în cetate,
Să vęd nemții cum s'or bate
Cu răgute neînvătate ?

de pe Someș.

293.

Fă-mă Dómne mēr gutâiū
La mândra la căpătâiū ;
Fă-mă Dómne curcubeū
La mândruța pe la brâu !

de pe Criș.

294.

Fă-mă Dómne ce mi-î face
Fă-me-un mēr roticălat
Cu crengile pe Bănat

Să vie mândrele mele
S'alégă care-or vrea ele.

de pe Câmpie.

295.

Fata popii dela noi
Are car cu patru boi
Și tânjală zugrăvită
Și tot nu se mai mărită.

de pe Câmpie.

296.

Fata popii Marișca
Face-și cruce cu stânga
Să rógă în sərbători
Să capete pețitori.

din Chior.

297.

Feciorul, care se ține,
Ia fata care rămâne; Library Cluj
Fata, care alege mult
Să mărită după mut.

de pe Someș.

298.

Fetele care-să mărețe
Nu se țin cu corobețe
Fără cu turte, cu mac
Și cu gură de diac.

de pe Mureș.

299.

Fetele până ce-s fete
Nime-n crișmă nu le vede;
Dacă pun năframa-n cap
In crișmă nu mai încap.

din Bârgău.

300.

Floricea flóre mierie
Vêzduguță narangie

Infloresce-mă tu și mie
Macar flórea cea din tăie
Că cu mândru te-oi purta :
Diua te-oî purta-n cosiță
Nóptea-n apă romoniță,
Diua te-oî purta-n sovon
Nóptea-n apă de romon.

din Rodna.

301.

Flueraș cu fluera
Nu mă póte desmierda
Numai mândra cu vorba.

din Păucenesci.

302.

Fluerașu încă-i căne
Că ține ochii la mine ;
Fluerașu încă-î hoț
Că ține ochii la toți.

din Păucenesci.

303.

Fost'ai lele, când ai fost
Și-ai remas un lucru prost ;
Fost'ai lele trandafir
Dar acum esci borș cu știr.

de pe Someș.

304.

Fost'am june și-am junit
Și la asta n'am gândit
Să-mi cumpăr urît pe bani
Să fac fală la dușmani.

de la Blaș.

305.

Fostu-mi-a lumea pe mână
N'am știut de-ce a fost bună,
D'amu de o aș căpăta
Șcireaș cu ea ce lucra.

de pe Someș.

306.

Fie laița tot șirag
Dacă nu-i cine mi drag ;
Fie laița șirăguț,
Dacă nu-i al meu drăguț.

din Bucovina.

307.

Frunđuuliță de cireș
Are mândra opt cămeși
Treî sunt rupte, patru sparte,
Una nu se ține-n spate.

308.

Firea-i boltă sănătósă
Multe fete faci frumósă ;
Tu potică se trăești
Că pe multe rumenești !

de pe Târnave.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Frunđuă verde-n dóue ruptă
Care fată mă sărută
Pân atuncea o iubesc
Până alta întêlnesc.

310.

Frunđuă verde érba cresce,
Dorul mândrii mă topesce,
Frunđuă verde érba'nspică,
Dorul mândrii réu mă strică.
— Trecî dorule Someșul,
Nu-mî mai rupe sufletul,
Trecî dorule Bistrița,
Nu-mî mai rupe inima !

311.

Frunđuă verde mërule,
Ia-mě-n brațe dorule

Și m'è treci dealurile,
S'è nu scie und' m'am dus
Numai s'è v'edă că nu-s!

Avrig.

312.

Frunďă verde de s'ecară,
Din doruțul meu de-as'eră
Face-ai foc s'aprinďi-o ț'eră;
Dintr'amele lăcrimele
Face-ai două isvorele
Se te'neci bade în ele!

313.

Frunďă verde m'ărăcine,
Dumneďeu n'a-ntocmit bine;
Frumosul fuge de mine,
Ur'itul calea mi-o ține.

din Rodna.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

314.

Frunďă verde de bujori,
Vai de maica cu feciori,
Că plânge de multe ori;
Dar măicuța cea cu fete
Plânge până nu mai vede.

de pe Secaș.

315.

Frunďă verde lemn de corn
Pe mândra o tras pe horn,
Că n'are ușă la casă
Cată-i dar pe horn se i'ésă.

de pe Someș.

316.

Frunďă verde f'oiă lată,
Neamțule, crucea te bată,
Iai feciorii dela tată
Și drăguții dela fată.

de pe Someș.

317.

Frunză verde și-o nuia,
Cum se n'am inimă rea
Io iubesc, altul mi-o i-a ;
Io iubesc séra pe lună,
Vine altul și mi-o fură.

din valea Mureșului.

318.

Frunză lată ca mésa,
Mare cobe-i dragostea,
Cine-apucă a o-nvêța,
N'are cap a o lăsa
Nici modru de-a o uita!

de pe Câmpie.

319.

Frunză verde cucuruz
Fete ca pe la noi nu-s ;
La obraz ar fi frumósă
Dar la haine-suni cam y zdremțósă.

din Bârgău.

320.

Frunză verde ca palma,
Este o fată ca mama,
Și-o jurat pe jurători
C'o purtat un car de flori
Și-o căruță de petele
Și-o șcutie de inele
Și-o boltă de ruminele.

din Rodna.

321.

Frunză verde grâu peleg,
Pela casa mândrei trec,
Cu nimic nu mă aleg ;
Cu ceva de m'aș alege
De trei orî pe ți aș trece.

din Bănat.

322.

Frunză verde cârțișoră,
Chiue badea se móră,
Și-ar muri și nu se-ndură
Până i-a da nana gură.

din Bănat.

323.

Frunđa-n codru-i cu rënduri
Mândra-i cu multe gânduri;
Gândesce mândră gândesce
In lume cum se trăesce.

din Biharia.

324.

Frunđuță verde de pom
Te-am iubit și n'ai fost om
C'ai fost o gură căscată
Că ni-au știut lumea tótă

de pe Someș.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

325.

Frunză verde a spinului
Om strein ca mine nu-î
Numai puiul cucului
Când îl lasă mama lui
In mijlocul codrului.

din Sălagiū.

326.

Frunză verde a mărului
Nu crede feciorului
Că te pune pe genunche
Și te țucă-n ochi și-n frunte
Și-ți mințesce miș și sute.

din Sălagiū.

327.

Frunză verde d'alămâie
Nici am casă nici moșie

Numai trudă și mânie
Apoi ciudă și urgie.

de pe Târnave.

328.

Frunză verde d'alămâie
Ce-am iubit nu-mi mai trebuie
Nici la mórtea mea se-mi vie
Nici lumina se mi-o ție!

din Reteag.

329.

Frunză verde și una
Rău mă dóre inima
C'am văđut pe mândruța
In brațele altuia.
Arđă cămeșa pe tine
Cum arde inima-n mine!

din Reteag.

BCU Cluj / Centennial University Library Cluj

330.

Frunză verde și una
Reu mă dóre inima
Inima și sufletul
Și de acólea tot trupul

din Bârgău.

331.

Frunză verde sęcărea,
Dragu-mi la crișm'a bea
Cu nevasta altuia
Și mi-e drag a și juca
Cu muierea altuia

de pe Mureș.

332.

Frunză verde șelățele,
Eu cu dor badea cu jele,
Și amêndoï cu inimï rele.

de pe Someș.

333.

Frunză verde amu se face,
Ce iubesc, mamiî nu-i place,
De-ar plăcea mamiî ca mie
Mâne-aş merge-n cununie.

de pe Someş.

334.

Frunză verde şelătele
Eu cu dor mândra cu jele
Şi amêdoî cu inimî rele!

din Bârgău.

335.

Frunză verde rujmalin
Tóte trec si eară vin
Numai badea şi-al meu bine
Dusus'a şi nu mai vine!

din Reteag.

336.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Frunză verde de pe cóstă
Frumósă-i mirésa nóstră ;
Frunză verde de pe rît
Dar nicî mirele nu-i hîd.

din Bârgău.

337.

Frunză verde de pe baltă
Bine mi-a fost mie-odată ;
Dar s'o 'ntors frunza pe têu
Şi amu mi-e bugăt de rêu,

din Reteag

338.

Frunza verde amu se face
Om frumos la frumos trage,
Da noi hîdiî ce ni-om face?

din Reteag.

339.

Frunză verde de pe tău
Dorul meu şi dorul têu

Facă-lū Dđeu părđu
Pe din jos de Hosușeu.

din Blaș.

340.

Frunđă verde, frunđă verde.
Om la om trage nădejde,
Numai eu cu lelița
Nu ne tragem nădejdea.

din Hațeg.

341.

Frunđă verde de pe baltă
Bine mi-a fost mie odată,
Dar s'o ntors frunđa pe tđu
Și-amu mī bugăt de reu

din Reteag.

342.

Frunđă verde lemn domnesc
Fetele se rumenesc,
Dar orī căt s'ar rumenī
Ca feciorī tot n'or fi.

Din Bănat.

343.

Frunđă verde de bujor
Nici la tómnă nu me-nsor
Că de gură nu-mi-e dor ;
Frunđă verde de răchită
Nici mândra nu se mărită
Că de gură nu-ī dorită.

de pe Têrnave.

344.

Fugī hídule dingă mine,
Lucru eu și pentru tine ;
Fugī hídule dela spate
Lucru eu si a ta parte!

de pe Someș.

345.

Gura mea-i clopot de țără,
Audi mândră eși afară;
Gura mea-i clopot de lume
De nu eși te strig pe nume.

de pe Criș.

346.

Haidați fete la căline
Că la joc nu vă ia nime;
Cine vă poate lua
În totă duminică?
Sunteți multe ca ierba
Și bătrâne ca mama!

de pe Săcaș.

347.

Hai mândră la cununie
Până-îi frunza verde-n viie,
Dacă frunza s'a usca
M'eî chema și eu n'oi vrea.

din jurul Bistriei.

348.

Haida lele se te joc,
Deieți Ddeu noroc,
Că cu mine de-i juca,
Ddeu noroc ți-a da!

din Iihor.

349.

Hai mândră se ne iubim,
La luat să nu gândim;
La luat gândescă dracul
Că de multe mi-a dat capul.

de pe Mureș.

350.

Hai maică până la pörtă
Veđi streinul cum mă pörtă;

Nici nu-să vie nici nu-să mórta;
Mě pórtă din mână-n mână
Ca cârligul la fântână.

de pe Câmpiă.

351.

Haida lele la Bănat.

— Ba eu nu, că am bărbat.

— Dacă și eu am muiere

Dar cu tine tot așa mere.

de pe Someș.

352.

Haida lele-n jos la luncă
Să-ți fac rășcitor și furcă!
— Las' la dracul rășcitor,
Strîngeme-n brațe că mor!

din Selagiă.

353.

Haidați fete la căline
Dacă nu vă jócă nime.
Cine foc va și juca
In tótă dumineca?
Jóce-vě și pupăza
C'ați dat mâna cu dënșă.

din Bârgău.

354.

Hăi bade se ne iubim
Că amêndoï ne vîjim
Și la ochi și la sprâncene
Ca doi păunași la pene.

din Bârgău.

355.

Hăi bade se ne-avem dragi
C'amêndoï suntem sêraci
Și-om trăi cu buze moi
Ca și cei cu șese boi,

Și-om trăi cu buze dulci
Ca și cei cu șese junci.

din Bârgău.

356.

Haï mândră se ne iubim
Că noi bine ne lovim
Și la ochi și la sprâncene
Ca doi porumbași la pene;
Și la stat și la uitat
Și la dulce sărutat!

de pe Someș.

357.

Hei leliță, lelișoră
Ce ai lucrat tu astă veră
Că ți zadia așa rară?

din Sălagiū.

358.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Hidă-sū, hidă, fără samă,
Da mai hîde sunt o sémă;
Hidă-sū, hîdă, de n'am rënd,
Mai hîde ca mine sunt.

din Reteag.

359.

Hoï seraci ciórecii mei
C'a junit tata cu ei,
Dacă m'a născut pe mine
I-a cârpit și i-a pus bine.

din Păuceneșci.

360.

Holercuță cu urciorul
Stêmpără jalea și dorul
Cum se stêmpără codrul
Când plouă véra-n dênsul;
Holercuță cu felea
Stêmpără dorul și jelea

Cum se stêmpără frunđa
Când plouă véra-n dênşa.

din Rodna.

361.

Hop! lele cu vigănąu
Nu eşci de ocolulă meu,
Ocolul meu îi tinos
Vigănąu-ajunge jos.

din Sălagiü.

362.

Hop leliță lelişoră
Mulți voinici băgași în bólă
De mă bagă și pe mine
Bată-te diua de mine.

de pe Câmpie.

363.

Hop leliță 'ncinsă bine
Pier voinicii după tine,
Hop leliță subțirică
Bine sameni a voinică.

din Chior.

364.

Hop! hop, hop!
La popa-n pod
Să tăiem slămina jos
Se rămână numai spata
Se-și mărite popa fata,
Să rămână numai pișca
Să mărite pe Marișca!

de la Baia mare.

365.

Hop! leliță dela oi
Tipețise lupii-n oi
Câte douăzeci și doi
Că nu vii séra la noi!

— Hop bădiță dela sterpe
Țipeți-se lupii-n sterpe
Câte douăzeci și șapte
Că nu vii séra la trepte!

din Rodna.

366.

Hop, hop, pere de plop
Stau în loc și nu se coc,
Dar la véră cóces'or
Cu mândra petreces'or.

din Bârgău.

367.

Horiuaș horile-mi plac
Horile-n crișmă mă bag.

de pe Someș.

368.

Horireaş, horile-mi vin
Dar nu pot că sunt strein;
Horireaş, horile-mi plac,
Dar nu pot că sunt sêrac.

de pe Someș.

369.

Horile mele nu-să bune
Că me trag la mândre-n lume;
Horile mele nu-mi plac,
Că mă trag se fiu sêrac.

de pe Someș.

370.

Iu! iu! iu! că și eu viu
Cu ploșcuța cu rachiu
Cu pêrul făcut giurgiu!
Da făcut îi câte un pěr
Ca frunđa de calapěr.
Da făcut îi câte un fir
Ca frunđa de trandafir.

din Bârgău.

371.

Imprejurul ăstor meșe
Plinu-i, plin de jupânese
Dar nici una nu-î ca mine
Se-i placă vinarsul bine

din Bârgău.

372.

In post popa m'o jurat
Să nu-mî țin drăguț în sat
Nici holteiū nici însurat ;
Grijască popa de sine
Că și el drăguță-și ține

din Reteag.

373.

In acest pustiu de sat
Numai plânsu-mî e fêrtat
Superarea soră dulce,
Dela mine nu se duce,
De și es până afară
Vine de mă caută érá.

din Orăștie.

374.

Iubeșce măndră iubesc
Dar bine te socoteșce :
Nu iubi pe fie cine
Că-ti faci neamul de rușine
Și iubesc un om frumos
Să-ți fie neamul fălos !

din Bănat.

375.

Jale-mi și-mî pare reu
P'acui sémă-am crescut eu,
Jale-mi și reu îmi pare
P'acui sémă-am crescut mare.

de pe Câmpie.

376.

Joc de fóme
Drăguț Dómnne!
Joc de frică
Pe nimică,
Dar pe cine me sileșce
Tună-lū Dómnne și-lū trăsneșce.

din Reteag.

377.

Jócă bade de-i juca,
Că ți-au fript măta măta,
Și-au pus'o cu óla-n cuiū
Și-au đis că ți-a fript un puiū.

din Bârgău.

378.

La umbră de silhă négră
Zace lelea reu bêteagă,
Nu știu zace, ori se face,
Ori de bărbat nu-i prea place.

din Bihor.

379.

La toți li-o cântat cucu
Numai mie ganguru
Să mă duc se-mi las satu ;
La toți li-o cântat mierla
Numai mie pupěza
Să mă duc se-mi las țera.

Gherla.

380.

La fântână la rėzor
Iși face casă Todor
Coperită cu hârtie,
Zugrăvită cu tămâie,
Ca a lui se nu maș fie.

de pe Mureș.

381.

La birtul naniî-n pădure
Beuî două iepe sure,
Pe frâne și pe căpestre
Luaiū cârpe la neveste.

din Bihor.

382.

La fântăna cea de piétră
Judecă-un fecior p'o fată,
Judecata-i e făcută:
Prinde-on brațe și-o sărută.

din Bihor.

383.

La bădița preste vale
Casa-i mică șura-i mare,
Și la șură nu-î strânsură
Cât se ia un puiū în gură
Și la casă nu-î negoț
Cât se ia un puiū în clont.

BCU Cluj / Central University Library Cluj din Bărgău.

384.

Lasă-mă mamă pe vóiă
Nu-mî lega de cap nevoie;
Las se șed cu cine-mî place,
Cu hîdu silă nu-mî face!

de pe Someș.

385.

La feréstra de oiagă
Vine dorul și mă-ntrébă:
De ce-sū tîneră și slabă?
— Stăi, dorule, că-ți voiū spune,
Că m'aū mâncat multe-n lume;
Cele bune ți-le-oi spune,
Dar, dorule, cele rele
Nu-ți voiū da samă de ele.

Că, vai! multe au fost și grele!

de pe Câmpie.

386.

Lasă Dómnne foc și pară
Unde-î dorul meu de aseră ;
Lasă dómne foc și scrum
Unde-î dorul meu d'acum !

din Clușiü.

387.

Lasă-mě mamă se dorm,
Că nu mî da după domn,
Că mi da dup'un om prost
De-oî mânca și-n dulce post !

din Sâncel.

388.

Lelea cu petele nouă,
Merge în târg după oue ;
Mě mir de ce zăbovesce ?
Ea stă-n drum și le clocesce !

din Marmația.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

389.

Lelea cu petele late
Merge în sat după lapte.
Mě mir de ce zăbovesce,
Șede-n drum și horpotesce.

din Marmația.

390.

Lelea care-î beutóre
Stă cu litra-n chiotóre,
Când litruța se goleşce
Merge-n coteț și pândesce,
Prinde găina de vie
Și o duce pe rachie !

din Bănat.

391.

Lelișóră de pe plaiü
Spune-mî gura cui o dai ?
Dă-mi-o mie-n dătorie
Până la Sântă-Marie.

de pe Someș.

392.

Lele pentru dumniata
Mă topesc ca cânepa,
Si lele de dragul teu
Mă topesc ca inu-n tēu!

de pe Someș.

393.

Lelișioră ochii tēi
Bine sémână cu-aĩ mei!
— Da cum foc n'or sémâna
Că mi casa lêng'a ta
Și grădina tot una?!

din Reteag.

394.

Lelea cu ochii cei mari
Dat'o boii pe pieptari
Și o junincă
P'o oglindă
Sē tot uită și sē strimbă
Sē vedă cât i-ĩ de mândră

din Strâmbulă.

395.

Lele lelișora mea
Asta crede că-ĩ așa:
Nu te spăla cu sopon
Că nu poți âmbra de somn.

din Bârgău.

396.

Lelița cu nasul lung
Duce de mâncat la plug
Uitându-se pe rēdore
Varsă óla pe pecióre.

din Rodna.

397.

Leliță de gura ta
Nu mă mai pot sătura

Ca și de struguri tómnă
Și de somn primăvéra.

de pe Someș.

398.

Lelița cu brăul roș
A scos ochii la cocoš
Și i-au dus pe Cârțibin
Și i-au legat d'un arin
Dóră pețitorii vin ;
De arini s'aũ deslegat
Pețitori s'aũ înturnat
Dómne rău s'aũ supérat
Rușinea ce o-aũ mâncat !

din Șanț (Rodna nouă)

399.

Lesne-î bade a fi lotru
Până-î frunța verde-n codru,
Dacă frunța-ngălbinesce.
S'alege care lotresce.

din Biharia.

400.

Luaiți sémă feciori bine
Că și-a mea drăguță vine
Și așa vine de gătată
Ca și-o claie negreblată.

de pe Someș.

401.

M'a făcut maica lumea
Se-mi fie dragă lumea,
Pe lelea-o făcut joî
Să ne iubim améndoî.

din Reteag.

402.

Măgheran cu frunța rară
Dragă-mi mândra de-aséră,
Măgheran cu frunța crétă

Drag mi cum me stringe-n brațe ;
Măgheran cu crénga ruptă,
Dragu-mi cum mă sărută.

de pe Someș.

403.

Măicuță, dragă măicuță,
Vinde vaca, ia-mi buicuță,
Și de n'oi mai mânca lapte
Numai buică s'am în spate.

din Sălagiü.

404.

Maică, măicuțița mea,
De ți-a fost dragă lumea,
După urît nu, mă da ;
De ți-a fost drag a iubi
La urît nu mă silí.

din Rodna.

405.

Măi bădiță Dinule,
Pre tine Dinul te chiamă
Io-ți duc dorul fără samă ;
De nu te-ar chema Dinul
Nu ți-aș mai duce dorul.

Săcădate.

406.

Măi bădiță trup subțire
Me mir ce pământ te ține.
De nu vii până la mine ?
— Țene-me pământ cu ierbă,
Nu pot merge fără trebă
Me ține pământ cu rouă
Și nu pot merge la nouă.

de pe Someș.

407.

Măi bădiță fala ta,
Numai pipa și bâta
Și jocul duminica.

din Sâncel.

408.

Măi bădiță, mi-ai fi drag,
Dar nu-mi place al tău nărav,
Că cu câte te-ntâlnesci
Tu cu toate șuguesci!

de pe Someș.

409.

Măi bădiță Jonaș
Vin' la noi se-ți dau sălaş;
Dar de cină ce mi da?
Crastaveți ca iedera,
Gură dulce ca mierea!

din Reteag.

410.

Mă dusăiu Sâmbăta-n târg
Să ved boii cum se vînd,
Vacile cum se plătesc
Măndrele cum se iubesc!

BCU Cluj Central University Library Cluj

din Reteag.

411.

Măi bădiță, mult esci hîd,
Dar de mi fi rînduit
Cum vom lucra-ntr'un pămînt?
Vom lua postata lată
Se nu venim la olaltă!

din Bărgău.

412.

Măi băiete
Jocă fete
După ce ti însura
Te-a juca ea nevasta
Bólă-n osă ț'a întra
Și nevasta-n casa ta!

din Bărgău.

413.

Măi bădiță bădișor
Nu-mi trimite atăta dor

Pe părëu și pe isvor
Pe gurile tuturor ;
Trimite-mi mai puținel,
Vino tu bade cu el!

din Reteag.

414.

Măi bădiță gură dulce
Fă-mi cu ochiul când te-i duce,
De nu, batër cu géna
Se ies după D.-ta.

din Orlat.

415.

Mă-'nsuraiü séra pe plóie
Și-mi luai o unгурóie
Mă duseiü cu ea la fên
Și puindu-i mâna-n sin
O aflaiü că-i de Român.

BCU Cluj / Central University Library Cluj de pe Câmpia.

416.

Mă duseiü la prundul séc
Dorul mândrei se-lü innec.
Striga frunța răchitei:
Nu-'neca dorul mândrei.

din Maramureș.

417.

Măruț roșu pădureț
Badea slugă și măreț
Și nimica nu-i a lui
Numai plésna sbiciului.

de pe Someș.

418.

Mintă crétă pătulită,
Véd bade că și-s urită

Pentru că am fost bolundă ;
Mintă creță s'a scula
Și eu minte-oî căpăta

din Bârgău.

419.

Măritam'aș și io biată
Că de mult îs și io fată,
Hainele de pat me gată ?

de pe Someș.

420.

Măritam'aș se nu șed
Numai câmpul se nu-lă vęd ;
Câmpul se-lă vędă bărbatul.
Eu se mătur, s'ascern patul,
Se-mi pun oglinda-n feréstră
Să vęd bine-mi stă nevastă l

BCU-Cluj / Central University Library Cluj de pe Someș și Târnave.

421.

Mândru-i badea și fălos
Sărăcia-lă pune jos ;
Mândru-i badea, bată-lu sfântu,
Sărăcū-i mance-lă pământu
Și de pită și de sare
Și de câte-sū pe sub sóre.

de pe Târnave.

422.

Mândra cu pēr gâlbior
S'o iubesci până ce mori ;
Mândruța cu ochiī trași
S'o iubesci se n'o mai lași.

de pe Olt.

423.

Mândră cu peptariu nou
Pela gură tótă ou

Mândra cu peptariu vechiū
Pela gură tot curechiū.

din Păucenesci.

424.

Mândră dorul dela tine
Preste multe dealuri vine
De se bagă-n sin la mine,
Și nu-lū pôte oprī nime.

din Păucenesci.

425.

Mândra care-mī place mie
Mi dragă chiar din pruncie;
Mândra care mi drăguță
Mī dragă chiar de pruncuță.

de pe Someș.

426.

Mândru-ī badea și fălos,
Sērăcia-l pune jos;
Mândru-ī badea și te ține
Sērăcia-l pune bine!

din Sâncel.

427.

Mândră dragă din Jula,
Țucu-ți ochii și gura,
Și bumbuțul din ureche
Și gura când ți-a fi sete
Cine ni-a vedé se crepe!

de pe Criș.

428.

Mândra mea care me teme,
M'ar pândi și n'are vreme,
Diua nu pôte de lucru,
Cólea séra-ī plânge pruncul!

de pe Târnavé.

429.

Mândra, bat'o sórele,
Și-a beut fuiórele.

Și is rele pólele
De se vęd piciórele.

din Reteaș.

430.

Mândruță cu ochi micuți
Ce ții ochii la drăguț?
Ține ochii la bărbat
Dacă naiba ți l'a dat.

din Bănat.

431.

Mândra care-mi este dragă
Nici în sémă nu me bagă;
Care-n sémă m'ar băga
Nu mă trage inima.

din Bănat.

432.

Mânânce-te truda dor
N'am topor se te omor
Nici sécure se te taiu
Să nu-mi faci atâta baiu!

din Selagiu.

433.

Mândra, ce-mi dragă mie
Nime-n lume nu o șcie
Numai cucul din pădure
Și el la nime n'o spune.

din Bănat.

434.

Mândra mea de mândră mare
Nici obiele-n cisme n'are,
Că se-ncață cu hârtie
Numai ca se-mi placă mie!

de pe Someș.

435.

Mândruliță struț de flori
Nu mă blăstăma se moriū

Că m'oi pune și-oī muri
Și-apoi tu ți bănuī

de pe Someș.

436.

Mâncatu-sū dómne-n streinī.
Ca pomul tinēr în spinī;
Pomu-i tinēr și s'ar face
Dară spiniī nu-i dau pace;
Pomu-i tīner și ar cresce
Dar de spinī să nădușeșce.

din Sălagiū.

437.

Mândra mea-ī ca laptele
Eu mă-ntorc cu spatele
Și mă uit la altele.

din Sălagiū.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

438.

Mânios am fost și-oī fi
Pe cōda cucurbeți
De ce-i lată și nu-i naltă
Sē șed la umbră-i vr'odată.

de pe Criș.

439.

Mândruliță trage-mī ieră
Horea ce mi-ai tras'o a-seră!

din Chior.

440.

Mândrulița mea lăsată
Vino sărută-mē odată,
De când nu mai sărutat
Buzele mi s'au uscat
Sângele s'a făcut apă
Inima din mine crépă.

din Sălagiū.

441.

Mândră-i lelea cu cercei,
Bine-i stă și fără ei ;
Mândră-i lelea cu mărgele
Bine-i stă și fără ele.

din Munții apusenii.

442.

Mândră, când vezi curcubeu
Rogă-te lui Dzeu
Să te mântue de reu
De bărbatul nătărău.

din Bârgău.

443.

Mândra mea, de mândră mare
Șapte cămeși noue are
Trei is rupte, două sparte,
Și la două nare spate

de pe Someș.

444.

Mândră ochisorii tăi
Ca ciresle-n oltoî,
Care-să cople la rĂcĂre
Și nu-să atinse de sĂre,
Care-să cople la pĂmĂnt
Și nu-să atinse de vĂnt.

din Rodna.

445.

Mândră sprĂncene pe sus
Sufletul badii l'ai pus ;
Mândră sprĂncene pe jos
Sufletul badii l'ai stors.

de pe Someș.

446.

Mândră ochisorii tei
I-au uns maicĂta cu clei

De-mî pun capul după ei ;
Mândruță, buzele tale
Le-a uns maicăta cu miere
De-mî pun capul după ele.

de pe Someș.

447.

Mândru-i codrul și-mpēnat,
Mie-mî pare că-i uscat
Pânce trăesc cu bănat ;
Mândru-i codru și-nverdit
Mie-mî pare că-i cernit
Pânce trăesc cu urît.

de pe Someș.

448.

Mânce-te focul Ardeli
Mare esci și eu n'am heli !
Mânce-te focul Arad
Mândru esci încungiurat
Și cu baltă și cu tēu
Cu feciori din satul meū !

din Hațeg.

449.

Mâncatu-sū dōmne de rele
Ca holda de pāserele.
Și-sū mâncat și de streini
Că iérba de boi bētrâni,
Nici mâncată, nici lāsată
Numai iérbă judecată !

de pe Olt.

450.

Mândru-i stă lelii gătată
Tótă cu haine din șatră
Dar deū maî bine i-ar sta
De-ar fi făcute de ea !

de pe Someș.

451.

Mândră, dac'oî murí eu
Vină la mormântul meu,
Şi-mí sémână măgheran
Cam fost tiner şi viclean.

din Bârgău.

452.

Mândra cu ochi mici şi traşi
S'o săruţi se n'o mai laşi,
Mândra cu ochi negrişori
S'o săruţi se te omori;
Mândra cu ochi mieriuţi
Tot în gură s'o săruţi.

de pe Someş.

453.

Mândra mea de astă véră
Mě rógă s'o iubesc iară,
Dară dracu-o nebunit
Se iubesc ce-am parăsit!

de pe Someş.

454.

Mergi drace-n cancelăriă
Şi te bagă-n cel ce scrie
Feciorii la cătună;
Bagă-te şi printre cărţi
Bagă-te în domni în tăţi!

din Reteag.

455.

M'o băgat mândra la pâra
Că n'am fost se-mí dee gură;
De m'o băga şi la lege
Io la ea tot n'oî mai merge.

de pe Mureş.

456.

Morţii tēi de făgădău
Ai gândit c'am murit eu?

Uită-te că n'am murit
Că ér în tine-am venit !

din Bârgău.

457.

Morții tei de puîu de șerpe
C'ai mâncat frunța de verde
Și-ai lăsat crengile góle
Și pe lelea fără póle.

din Bârgău.

458.

Mult îmi dîce maica mie
Se iaú fată cu moșie ;
Carul și moșia-mi place
Dar cu hîda ce voiú face.

de pe Mureș.

459.

Mult mă mir de omul prost
Că mă 'ntrebă unde-am fost
Nu vede, sară-i ochiî,
C'asa âmbă ómenii ;
Nu vede cu săriții
C'asa âmbă ducuciții !

din Rodna.

460.

Mulțamesc Pascilor dragi
Că vèd frunța verde-n fagi ;
Mulțamesc Sân-Georzului
Că vèd frunța codrului

din Biharia.

461.

Mult își bate mama capul
Cum m'ar da după diacul ;
Facă mamă ce s'a face
Dieciță nu m'oî face
Că diacu-i ca dracul
Mărăesce ca țapul,

Când aude clopotul
Țipă cósă-n buruene
Și se duce la pomene.

din Chior.

462.

Mult me-ntrebă órecine :
Unde-i carnea de pe mine?
Măi omule, ai nebunit,
Carne-o fost și s'o topit
De jele și de urît
Și de câte-s pre pământ!
Măi omule, tu esci beat,
Carne-o fost și s'o uscat
De jale și de bănat
Și de câte m'o mâncat.

din Rodna.

463.

Mult mă muștră cucuțul
De ce n'am glas ca densusul?
Cum oi avea glas de cuc,
Că séra plângând mă culc;
Cum oi avé glas de om
Că séra plângând adorm?

din Rodna.

464.

Mult vrea tata se me-'n sóre
Pân'ce âmbu'n ședătóre
Și mă țin cu lelea Flóre;
Dar cu sila nu m'a face
Sé iaú pe care nu-mi place.

de pe Someș.

465.

Nano, de gurița ta,
Nu mă mai pot sătura
Ca și de strugurî tómnă.
Și de somn primăvéra

din Bănat.

466.

N'avu dracul ce lucra
De m'o 'nvețat a juca!

din Reteag.

467.

Nevasta-nvălită rătă
Mere-n crișmă și sē-mbētă,
Vine acasă reu beteagă,
Bărbatul la car-o leagă
C'o despicătură 'ntrégă.

de pe Someș.

468.

Negru-i badea și smolit
Mult mă mir cum l'am iubit;
Negru-i badea ca luțul
Și-mi e drag ca sufletul;
Negru-i badea ca țina
Și-mi e drag ca inima

de pe Someș.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

469.

Nevăstuță dintre pruni
Pus'ai capul la doi junii;
Ai âmblat și dup'al meu.
Nu te-ar răbda Dșeu!

de pe Têrnave.

470.

Negru-mi e p'acea locul,
Negru se mi-l arđă focul,
Négră-mi e p'acea țera,
Négră s'o mânânce para!

de lângă Baia mare.

471.

Neiculiță din Bănat,
M'ai iubit și m'ai lăsat.
La ce focu m'ai iubit
Dacă nu ți-am trebuit.

din Păuceneșci.

472.

Némțule-n compania ta
Nu-i frumos ca bădița ;
Némțule-n șireagu teu,
Nu-i frumos ca mândrul meu !

din Reteag.

473.

Nu te uita că-sū micuță
C'am dormit la oi desculță
Cu capul pe moșinoi
Cu ochiū zgâiți la oi,
Cu capu pe rēdăcină
Cu ochiū zgâiți la stână.

de pe Sēcag.

474.

Nevastă, cosița grósă
Nu-i crescută de pe ósē,
Că-i cosiță mincinósă,
Strinsă dela morți din sat
Sē fi dragă la bărbat.

din Bărgău.

475.

Nevastă frumósă esci,
Cu bărbatul cum trăesci ?
— Trăesc bine ca dracul,
Și aseră mia spart capul.

din Reteag.

476.

Nu te ținé bade mândru
Că la tine nu mi gându,
Că io bade-sū învățată
Sē mă duc cu junci la apă,
Dar la tine ce-oi mâna
Măța și pe mumata ?

de pe Tērnăvē.

477

Nu te uita lele dragă
La cămeșa mea cea négră,
Că măicuța-mi cam slabă.
Și drăguța cam beteagă.

de pe Câmpie.

478.

Nu gândí, mândro gândí,
Că ca tine n'or mai fi,
Că nu-i lumea ca odată
Dece feciori la o fată,
Că lumea-î plină de dor,
Dece fete l'un fecior!

din Bârgău.

479.

Nu gândí lele că-mí plací
Că numai necaz îți faci,
Eu și-aséră te am văđut
Ducând apă de beut,
Tot urită mi-ai căđut.

din Strémbul.

480.

Nu bate dómne omul,
Ia-î mintea și norocul,
Că-i bătut el săleacul!

din Reteag.

481.

Nu sciu, Dómne ce se fie,
Diminét'a-și bea rachie
Și-aș mânca ceva se fie!

din Bânat.

482.

Oi, bade de dorul tēu
Mě topesc ca inu-n tēu,
Și oi! bade de jelea ta
Mě topesc ca cânepa;

Dute dor cu cucu-n berc
Și mă lasă se-mi petrec,
Să-mi petrec cu cin' mi drag
De m'ar duce chiar la iad.

din Rodna.

483.

Ochii mei cu-a mândrii mele
Numai nu-și pot da inele,
Ochii mei cu-a mândruții
Numai nu pot vorovi.

de pe Someș.

484.

Ochii mei și cu-a mândrii,
Numai nu pot vorovi
Că-să sprâncenele-ntre ei;
Sprâncenele ajung o țără,
Ochii mândrei trei hotară.

de pe Criș.

485.

BCU-Cluj / Central University Library Cluj

Ochișori ca la mândra
Nu ved cât i-i Dunărea,
Numa-n tîerg la Bistrița,
La o dómna în cocie,
Da nici l'aia nu-să așa
De negri, ca la mândra!

de la Abrud.

486.

Până i-i omului bine
Nu sci-n lume cine-lă ține,
Dacă dă de ceva reu
Atunci sci că-i Ddeu!

de pe Someș.

487.

Până ce aveam drăguță
Imi părea nóptea micuță;
Dar de când drăguță n'am
Nóptea-mi pare cât un an.

din Bănat.

488.

Până ce iubiam copile
Mai era ceva de mine
Dar de când iubesc neveste
Cresce-mi barba fără veste.

din Reteag.

489.

Pân' ce-s negru nu-să țigan,
Că-s copil de Moldovan,
Că m'o uns mama cu unt
Să fiu tuturor plăcut,
Și m'o uns mama cu zară
Se fiu plăcut la o țără.

din Bârgău.

490.

Pân' eram la maica mea
Eram puiū de rëndunea,
Tótă lumea me iubea ;
De când is la mama lui
Nici is pasere nici puiū
Fără omul nimărui.

din Rodna.

491.

Pânzături roșii de pěr
Gândesci că-să lângă-un ciuber ;
Pânzături roșii de bėrcă
Gândesci că-să lângă-o ciupėrcă.

din Bârgău.

492.

Păsėrică mutăți cuibul,
C'a veni badea cu plugul ;
Păsėrică mutăți casa
C'a veni badea cu cósă.

din Bârgău.

493.

Păreuț cu apă rece
Dare-ar Dđeu se sece

Să rămână numai prundu
Cum am ramas eu cu gându ;
Să rămână numai molu,
Cum am remasú eu cu doru!

din Reteagú.

494.

Păreuş cu apă rece
De-ar da Ddeú se sece
Să rămână numai tina
Să me iubesc cu vecina.

din Câmpia.

495.

Pare-mi-se mândră, pare
Că esci unsă de căldare ;
De-i fi unsa, ti spala
De-i fi négră-i sta așa!

496.

Păzesce-me drăguţ Dómné
De grădina cu mărari
De bădiţa tăbăcari,
Şede-n casă, tăbăcesce,
Cósa-n pod i-í ruginesce
Érba-n câmp i-í putreşesce,

Săcădate

497.

Plânge pământul sub mine
Ca şi-un copil de trei zile,
Şi eu plâng de asupra lui
De bănatul óre cui!

de l. Baia mare.

498.

Pelăria ta mòi Jóné
Tótă-n primburí şi-n barşóne
Şi părintii-ţi mor de fóme!

de pe Têrnave.

499.

Pëcurariũ la oi bãluțe
Nu ține multe drãguțe
Cã tu cu mãndruțele!
Nu mai sporescĩ oile!

din Pãucenesci.

500.

Pe costița cu cãpșune
Fac fetele rugãciune,
Sãmbãta Dumineca,
Së se pótã mãrita.

de pe Someș.

501.

Pe valea cu tufele
Spalã-și lelea hainele,
Și le-ntinde pe surcele,
Hirãesc cãniĩ la ele.

d. l. Baia mare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

502.

Pe mine mẽ chiamã F!óre,
Cine mẽ iubescce móre;
Iubescce-më dumniata
Së veđi muri-i ori ba?
— Eu te-oi iubĩ-ntr'un noroc
Batër de-oi muri și-n foc!

din Bihor.

503.

Pentru tine lele hëi,
Ni-o perit iërba pe vãi
Și polog de nõã clãĩ;
Pentru tine tu Ileanã
Mi-o perit iërba-n poianã;
Pentru tine tu leliță
Mi-o perit iërba-n cãpiță.

din Rodna.

504.

Pentru lelea cea frumósã,
Nici am nõpte-ntunecósã,
Nici uliță glodósã.

din Rodna.

505.

Pentru o țucată-n gură
Făcu-i popii o furcitură,
Pentru o țucată-n dinți
Făcui popii trei căpiți.

din Chior.

506.

Pentru lelea ócheșea
N'am cuțit că m'aș junghia
Și pre mine și pre ea!

din Rodna.

507.

Până-i omul tinerel
Amblă dorul după el,
Dacă omu-mbătrănesce
Și doruțu-lă părăsesce.

din Bârgău.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

508.

Pentru-o țir de gurișoră
Mi-a ploat fênul la móră
Și otava pe hotară.

din Reteag.

509.

Pentru voi, mândrele mele
Purtaiū cinci părechi de fiere,
Fiere grele, nouē zale!
Totă zala nouē fonți!
— Mē mir bade cum le porți.
— De purtat, le port cu greū
Dar le port de dragul tēu!

din Ungaria.

510.

Plină-i țera Italii
De nepoți de-aī mamii,
Incă tot nu-i plină bine
Până s'a implé cu mine.

din Reteag.

511.

Popa joră că nu fură
Și-lă prinseiū la rôtă-n șură;
Rôta fuse ferecată,
Popa la ea s'o desbată,

512.

Popa joră că nu fură
Și-lă aflaiū cu rața-n gură.
de de Têrnave.

513.

Porumbrel cu porumbrele
Pice-ți porumbrelele
Să rămână numai spinul
Să mă iubesc cu vecinul!
din Reteag.

514

Póte fi lelea fălósă
Podu-i țesă podu-i cósă,
Podu-i face și cămeșă!
Pentru ciuru dela cot
A golit o bute-n pod,
Pentru ciuru dela póle
Grosciorit'a șapte óle.
de la Baia mare.

515

Póte fi ulița lungă,
Că mândra mea nu o umblă;
Póte fi ulița largă,
Că mândra mea nu o calcă.
din Sălagiū.

516.

Pórtă mândră, ce-i purta,
Numai nu te mărita:
Pórtă struț de măgheran
Și mă mai ascéptă un an;

Pórtă struț de rosmarin
Și m'ascéptă până vin.

de pe Someș.

517.

Popă, când m'ai cununat
Patru zloți de-argint ți-am dat.
Dar când m'ai descununa
O sută d'argint ți-aș da.

din Reteag.

518

Pus'am gândul dracului
Se fur calul neamțului,
Neamțu-i bătrân și bărbos
Nu póte merge pe jos.

din Câmpie.

519.

Pusé lelea pânza-n sură
Nu-i ajunse bătătura
Bătura cu ce putură
Cu canuri de lână sură.

de pe Câmpie.

520.

Rele țile-am ajuns dómne
Că fetele tóte-sú dómne
Cu pieptare de barșone
Părinții le mor de fóme

din Bârgău.

521.

Relele, arďă-le focul,
Tot la mine-și află locul;
Relele, arďă-le para,
Tot cu mine cină séra.

din Bănat.

522.

Răsărit'a luna-n șură
Nu-i aici cine-mi dă gură,

Răsărit'a luna-n prag
Nu-i-aici cine mi drag.

din Bârgău.

523.

Rógă-să mândra de mine
Se mai fie odată bine,
Rógă-să mândra de pace
D'a fi drac care s'a 'ntorce!

de pe Criș.

524.

Rumenele de n'ar fi
Multe fete-ar bătrâni,
Dar așa ele-să tot nouă
Bune de clocit pe ouă!

din Bănat.

525.

Sărăcă inima mea
Mult trăesci în voia rea,
Arde inimuța-n mine,
Las'ardă că n'am pe nime.

din Rodna.

526.

Satu-i mare, fete n'are,
C'au murit de gălbinare;
Satu-i mare, fete nu-să
Că-să cătane la Franțuz.

din Păucenesă.

527.

Sărută-mă pușor,
Că de nu mă saruți mor;
Sărută-mă puiuț drag
Că de nu mă saruți zac!

din Reteag.

528.

Sărută-mă mândră-n gură
C'aséră-am mâncat friptură

Friptură de turturea
Și mi gura ca mierea.

de pe Câmpia.

529.

Săracile fetele
Gura bine placele,
Hei! că de nu le ar plăcea
In porți nu le-ai mai vedea!

din Reteag.

530.

Săracă dragoste dulce
Pe strimță vale ne duce,
Săracă dragoste dragă
Pe strimță vale ne bagă

de pe Someș.

531.

Să scii tórce si urzi
Cum scii dantul repedí
Și cându-i de mers la sapă
Să nu cânti că esci beteagă.

din Chior.

532.

Să sciu că m'aș duce-n raiū
Mi-aș face căruț cu cai
Da sciu că-n raiū nu m'oî duce
Că mi-a plăcut gura dulce.

din Reteag.

533.

Sărută-mă mândra-n dinți
De buze se nu te atinzi

din Reteag

534.

Sărutatul de cu séră
Te duce cu mândra-n țără;
Sărutatul de cu dulce
Nici l'un bine nu te duce.

din Maramureș.

535.

Să scii mândră cumu-i bine
N'ai âmbra în but cu mine;
Să scii mândră cumu-i rău
N'ai âmbra de capul tău.

de pe Criș.

536.

Sărăci cărările mele
Crescut'au ierba pe ele!
Las' se crească s'otăvescă
Cine-a trăi s'o cosescă,
De-oî trăi-oî cosi-o eă,
De-oî murí nu-mí pare reă!

din Maramureș.

537.

Sărăcile moine late
Cum mărită dudu-nlate,
Sărăcile moine lungi
Cum mărită dudu-n dungi
Sărăca moșia mare
Scóte dudu din unghere!

din Rodna.

538.

Sărăcile dragostile
Ciripesc ca vrabiile
Pe sub tóte gardurile.

din Bârgău.

539.

Sărăci ochisorii mei
Multă lume vėd cu ei
Dar nu vėd ómeni de-ai mei
Fără dușmaní de cei rėi!

din Bârgău.

540.

Să trăesci și tu și eă
Și mândra mândrului meu,

Și vițelul de sub vacă
Și mândra care mi e dragă.
din Bârgău.

541.

Scii tu mândră ori nu scii,
Când eram noi doi copii
De ședeam pe pajiște
Vorovind de dragoste?
de pe Someș.

542.

Sciutu-te-o dracul lele
Că ți-e trupul floricele
Și gura fagur de miere,
Că și io aș fi cumpărat
Pe vre-o di de secerat.
de pe Someș.

543.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Scii tu lele ce ți-am spus
Aseră colo din sus:
Unde-or fi ómenī maī mulți
La mine se nu te uiți;
Unde or fi maī puținei,
Ochii tei se fie-ai mei?!
din Reteag.

544.

Să scie ferésta spune
Cu multe m'ar da la lume;
Dar ferésta-i mare mută
Nu scl cine mă sărută.
din Valea rea.

545.

Șieđi bade dac'ai venit
C'ai trebui omenit
C'unu dărab de lemn pãrlit,
Și ai trebui ospetat
C'un dărab de lemn useat!
din Sâncel.

546.

Suflă mătă
'N chisăliță
O păzesce si-o răcesce
Că drăguțu-mi flămândește!

din Chior.

547.

Sub călcâiul cismei mele
Șede dracul și-o muiere
Și me 'nvaț'a face rele!

548.

Sub călcâiul opincii
Șede dracul cu puii
Și me-nvaț'a chiui.

din Reteag.

549.

Sună, sună'n codru sună.
Dar ce sună nu-î minciună:
Ce cumperi la tîrg de țeră
Anevoia mai vinđi érá.

de pe Someș.

550.

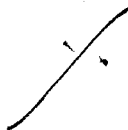
Supératu-s, nu mă las,
Se fac voiă la pismaș;
Supératu-s, nu mă țin.
Se fac voiă la strein
Și la ómenii cei plini.

din Rodna.

551.

Sub umbră de stăjerel
Șede badea singurel
Cu mândruța lângă el;
Ea i-î da mere din sin:
— Na, bade, că esci strein!

din Rodna.

552.

Suffă vântul, nu încetă,
Dorul mândrei nu se gată,
Și din lună și din nor
Eū cetesc numai de dor.

de pe Someș.

553.

Suffă vântul iérba pică,
Dorul mândrei rău me strică;
Suffă vântul, iérba scólă,
Dorul mândrei me dobóra.

de pe Someș.

554.

Spune-mi mândră și gâcesce
De ce codru-'ngălbinesce
Voinic tînér se topesce?
Eū ți-oī spune bade așa:
Codrul de zăpadă grea
Voinicul de voie rea!

de pe Someș.

555.

Spusumi-o frunđa de fag
Că dragostea nu-i iosag
Numai trudă și celșag;
Și mi-a spus frunđa de vie
Că dragostea nu-i moșie
Numai trudă și urgie
Mestecată cu mânie.

din Sâncel.

556.

Spune-mi mam' adevărat
In ce apă m'ai scăldat?
In apă de joi séra,
Sě'ncunjur tótă țera?
Dór în apă de pe spină
Sě fiu maică-ntre streini?

din Reteag.

557.

Spune mândră maică-ta
 Să-ngrădescă ulița
 Tot cu lin și cu pelin,
 Cu frunză de rujmalin,
 Noi se nu ne mai telnim
 Numai sâmbăta odată,
 Dumineca ziua totă.

din Reteag.

558.

Spune-mi bade adevărat
 Pentru care m'ai lăsat?
 Pentru cheia dela ușă,
 Pentru mândra cea ciorușă?
 Pentru cheia dela casă,
 Pentru mândra cea remasă!

de pe Mureș.

559.

Sterge-te față de lapte
 Că te-or linge celelalte.

din Sălagiu.

560.

Taica ȃice se me-nsor
 Să-i aduc în casă nor,
 Dar măicuța nu mă lasă
 Să-ȃ aduc pe dracu-n casă.

din Bănat.

561.

Taci inimă-n sênul meu
 Și nu spune că ȃ-e rău;
 Fii inimă răbdurie
 Cum ȃ tina sub călcăie,
 Fii inimă răbdătore
 Cum ȃ tina sub piciore.

de pe Someș.

562.

Taci cucule nu cânta
 Dă-mi pace nu mă-nfrunta

Că mă tem că te-oi pușca
Și din tin' mi-oî face zamă
Er din aripa ta pênă
Căci de mâne merg cătană.

de pe Criș.

563.

Taci la dracu snop de bobă
Nu mai face atâta holcă,
Că de holca ce-ai holcît
Capul tot ți-o pleșugit.

din Bârgău.

564.

Te cunosc mândră pe ochi
Că ți gîndul tot la popi;
Șterge-te mândră pe gură
Că popii-sū la-nvêțatură.

din Blaș.

565.

Te cunosc lele pe frunte
Că pui ruminele multe;
Nu șciū cum dracul le-ai pus
Dela nas nu ți s'ajuns.

de pe Têrnave.

566.

Trandafir crenguță verde
Rumpe ruja până-i verde,
Pune-o 'n clop că i se șede,
Că dacă se vesceșesce
Nimăruî nu trebuesce.

din Sălagiū.

567.

Trage mândră la necaz
Ca și șerpele prin laz,
Trage mândră la urît
Ca și șerpele la rît.

din Chiór.

568.

Treci lume cum i-î putea
Că de mine-î rămânea!
Treci lume și dela mine
Că n'am contrătuș cu tine,
Contrătuș de aș avea
Tot de mine-i rămânea
Și-î trăi cum i-î putea.

din giurul Reghinului.

569.

Trei zile aū trecut de post,
De când la nana n'am fost,
Și or mai trece trei de dulce
Pân' la nana nu m'oî duce.

din Biharia.

570.

Treci dorule Mureșul
Nu-mi mai rupe sufletul.

Treci dorule Târnăva
Nu-mi mai rupe inima!

din Reteag.

571.

Treci-mă dómne-n Bănat
Cu patru cai de furat
Și-apoi mă treci înapoi
Cu șese părechî de boi.

din Bihor.

572.

Trece lumea trec și eū
Ce am făcut imi pare reū,
Trece lumea treacă-n pace
Ce am făcut nu pot desface!

din Reteag.

573.

Trecui valea pe puntiță
La fata de morăriță,

Nu sci țese, nu sci cósă
Da-i stă bine că-i frumósă.

din Bârgău.

574.

Tinerete, haine bune,
Pentru voi capul mi-oî pune;
Bêtrânețe haine rele,
Rêu me tem c'oî căde-n'ele!

de pe Someș.

575.

Ține-mi Dómne, ce mi-ai dat,
Că bine m'ai cumpetat
Numai capul nu mi-ai spart

de pe Jiú.

576.

Ține-mi dómne al meu bărbat
Și cinci șese de prin sat
Ține-mi dómne muierea
Și cinci șese lingă ea.

din Bârgău.

577.

Toți feciorii au un dor
Și toți spun că li ușor
Dar acum pe capul mieú
Li ca pământul de greú;
Când m'ajunge staú in loc,
Staú in loc și mă socot
Ca un om fără noroc.

din Bănat.

578.

Tot sê miră neamul meu,
Ce voinic m'am făcut eu;
Când mă pun pe cositură
Imi dau miriscile-n gură;
Când mă pun pe secerat
Imi dau miriscile-n nas.

din Păuceneși.

579.

Tótă ȕiua beau în birt,
Las' se béu, că-să věduvit,
Tótă ȕiua béu la bere,
Las' se béu că n'am muiere.

din Bihor.

580.

Tótă lumea-mi strigă mie
Că nu-să om de omenie,
Nu mă vede lumea bine
Că nu sar în cap la nime;
Pân-ce-o țiră-să veselos
Cum e omul mai frumos

din Rodna.

581.

Tot gândind nană la tine
N'a remas inimă-n mine,
Puțină ce-mi mai remasă
Și aceea de focu-i arsă.

din Bănat.

582.

Tot așa ȕice dorul:
De urit móre omul!
Minte dorul ca și-un căne,
De urit nu móre nime
Că móre că n'are ȕile.

din Reteag.

583.

Tot am ȕis că n'oi lotri
Pân'ce n'oi mai bătrâni
Se sciū vorbi cu domni
Prin roșteiul temniții.

din Bihor.

584.

Tot mă mir și ér' mă mir
De cel roșu trandafir;

Diua cresce, nóptea-nflóre
Şi iubesce pe recóre!

din Bănat.

585.

Țucu-ți lele ochii tei
Când vor fi frunză-n bulfei;
Țucu-ți lele gura ta
Când a-nfrunzi tângeala.

din Șomeuta.

586.

Tu esci mândră prefăcută,
Toți voinicii te sărută;
Te sărută în obraz,
Ca se-mi faci mie necaz.

din Bănat.

587.

Tuturor lumea li dragă
Mie mi-e cernelă neagră;
Tuturor lumea li-i bună
Dar mie-mi e mătrăgună.

din Bucium Șasa.

588.

Tună dómne și dă foc
Unde-o fi mândrul pe loc;
Tună Dómne și dă pară
Unde-o fi badea pe séră.

din Reteag.

589.

Tu muiere, tu neună,
Tu, și beutura-i bună,
Când o beai cu trébă bună!
Las se fiú odată beat
Că destul is supérat.

de pe Someș.

590.

Tu mândruță mândra mea,
Dragă-mi esci și te-aș lua,

Dar' mi-a spus vecină-ta,
Că te culci séra cu sóre
Și te scolî în prânđul mare :
Încă-ți pare cu bănat,
Că de nópte te-ai sculat! —

591.

Uiuiu, picior de câne,
Ce mi-a da măta cu tine?
— Dați-o vacă și-o junincă
Și un oluț d'adus palincă.

de pe Someș.

392.

U, iu, iu! acuma viū,
Dela vin, dela rachiū,
Dar astară-acuî se fiū?
Al mândrei de după mėsă
C'ascéptă s'o string în brate;
Er astară
Mě duc érá
După puî de căprióră
Sě daū mândrei se nu móră.

din Bănat.

593.

U! iu! iu! și iu me chiamă,
Epurașu-i bun de zamă,
Epuróica de friptură
Lelea de țucat în gură.

din Reteag.

594.

Uiu! Dómne ce se veđi
Cum jucăm prin pene verđi!
Penele se scuturară
Feciorii se mâniară
Fetele le sărutară!

din valea Jiului.

595.

Uiu iu! și-aș bea rachiū
Și aș mânca colaci de grâu
Și-aș iubi pe cine știū
Pe mândra de preste riū.

din Bârgău.

596.

U! iu! iu!
Bunu-i puiu!
Da-i mai bună găina,
Că o frige vecina
Și o mîncă cu sluga.

din Bârgău.

597.

Unde-i dragostea mai multă
Până-i lumea nu sē uită;
Unde-i dragostea puțină
Dintr'un pic este pricină.

din Strâmbulū.

598.

Unde-i fudulia mare
Nicī nu-i lucru de mirare
Că nu-ī pâne nicī sare
Ci sărăcia-n căldare.

din Rodna.

599.

Unde jōcă om frumos
Cresce iérba-n loc pietros,
Unde jōcă omul hīd
Piere iérba de pe rīt

din Bârgău.

600.

Uite mamă uritul
Cum 'mī pōrtă inelul
Io îl cer ca se mi-lū dee
El mă cere se mă iee;
Dar se nu mai vēd inel
Tot nu mă duc după el!

Reteag.

601.

Uită-te mândră și veđi
După cine ochii-ți pierđi,
Dup'un drac cu ochii verđi ;
Nici îs verđi nici mohorîți
Fără cum îs mai urîți.

din Bârgău.

602.

Uitați-ve feciori bine
Că și-a mea drăguță vine ;
Étă-o în gura șurii
Gândesci că-i mama păduri!

de pe Someș.

603.

Unde-i badea cu doru
Nu poți ara cu plugu.
Că s'acață plugu-n dor ;
Trag boii de se omor.

din Reteag.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

604.

Urîtul unde cosesce
Tot plouă și viscolesce
Și de vreme nu-i nedejde ;
Dragostea unde adună
Tot sóre-i și vreme bună
Poți stringe fênul pe lună.

din Bârgău.

605.

Vai de mine ce se fac,
Că mi-a dat dorul de cap?!
Rușine mi-e și de iérbă
Cu cine mi-am făcut trébă,
Mi rușine de pămênt
Cătră cine-am dat cuvênt!

din Bănat.

606.

Vai de mine bine mi-î
Nu știu mâne cum mi-a fi?

Da mână mi-a fi și mai bine
C'a fi mândr'a lângă mine!

din Reteag.

607.

Vai de mine ce se fie
De atâta blământăie?
Deminéța aș bea rachie
Și-aș mânca ceva se fie!

din Bănat.

608

Vai aprópe-sú de urít
Ca piciorul de pământ;
Vai aprópe-sú de necaz
Ca năframa de obraz!

din Sâncel.

609

Vasilică clop cu cipcă
Vină la noi duminică
Se ne cocem două oue
S'apucăm dragoste nouă.

din Bihor.

610

Vai, mâncav'ar fete riia
Cum mi-ați mâncat holteia;
Bată-vě crucea neveste
Gură ca la voi nu este!

din Bârgău.

611.

Vai de mine ce se fac
Care-mi place, eú nu-i plac;
Vai de mine, ce se fie,
Cuí plac eú nu-mi place mie?!

din Bârgău.

M. KIR. ES. CLUJ
1568 1969

